

HIVATÁSUNK

Soha nem unatkozott sorsa vonatán
Bogdán Lászlóné Ica,
a MESZK Országos Választási
Bizottságának elnöke

4. OLDAL

Korszerű
és egyszerű:
megújultak
a kamara
online felületei

10. OLDAL

XVI. Szakma
Sztár Fesztivál

20. OLDAL

75 éves
a gyógyszerértári
asszisztensi képzés

22. OLDAL

Merre tovább,
gyógyszergyártás?

26. OLDAL

HITELES | SOKSZÍNŰ | ÉRDEKES

Legyen Ön is
rendszeres olvasónk!

Az ápolói szakma a 21. században az eddiginél korszerűbb, magas képzettséget igénylő, sokrétű hivatássá vált. A MESZK folyóirata és magazinja ebben segíti a szakdolgozókat nap mint nap.

NŐVÉR FOLYÓIRAT

- Több mint 30 év tapasztalat az ápolástudomány szolgálatában
- Továbbképzési pontszerzési lehetőség
- Folyamatos tudományos tartalom naprakészen
- Aktuális tudományos publicisztikai trendek, tallózás külföldi szaklapokból
- Világos, dinamikus szerkezet, letisztult, jól olvasható megjelenés, színes külső

Előfizetéssel kapcsolatban érdeklődjön itt: nover@meszk.hu

HIVATÁSUNK MAGAZIN

- Szakmapolitikai kérdések köztestületi és ágazatirányítási nézőpontból
- Példaértékű szakmai életutak bemutatása
- Sztárinterjúk ismert személyiségek egészségügyben szerzett tapasztalatairól
- Tagozati beszámolók, területi szervezetek bemutatása, érdekességek
- Társasági magazin szakdolgozóknak szakdolgozóktól

Előfizetéssel kapcsolatban érdeklődjön itt: terjesztes@lam.hu

30
éve

az orvostudomány
szolgálatában

LITERATURA
ANNO 1990

Tartalom

INTERJÚ

Takács Péter: Elhivatott és megbecsült ápolókat szeretnénk a betegek mellé 2

ÉLETÚT

Soha nem unatkozott sorsa vonatan 4

REPORT

••• Az „Ápolói Hivatás Mesterei” 7

MESZK AKTUÁLIS

Korszerű és egyszerű: megújultak a kamara online felületei 10

Elnöki beszámoló a MESZK 2022. évi elvégzett feladatairól 12

Ők voltak a legjobbak! 18

••• XVI. Szakma Sztár Fesztivál 20

75 éves a gyógyszerértékesítési képzés 22

IV. Sürgéssz-konferencia 24

MÚLT ÉS JELEN

Merre tovább, gyógyszergyártás? 26

BETEGSÉGÜZŐ TUDOMÁNY

••• Vese- és szívbetegeknek is segíthet 28

MINDANNYIUNK EGÉSZSÉGE

••• Egészségkárosító hosszú szieszta 30

Kamarai kedvezmények – éljen velük! 32

Kedves Olvasó!

Szakmai eseményekkel, versenyekkel, ünnepségekkel teli tavaszi időszakot hagytunk a hátunk mögött. Köztestületünk területi szervezetei eredményes közgyűléseket tartottak. A MESZK országos szervezete is – az elsőre meg-hirdetett időpontban – határozatképes küldöttközgyűlést tartott, amelyen a küldöttek elfogadták a szervezet 2022. évi munkájáról szóló szakmai és pénzügyi beszámolót, valamint a 2023. évi szakmai és pénzügyi terveket. Az országos szervezet ezzel teljesítette mind a kamarai törvény, mind az alapszabály, mind pedig a számviteli és pénzügyi rendelkezések elvárásait.

Néhány év kényszerpihenő után, idén tavasszal ismét megszervezésre került a MESZK Országos Szakmai Versenye, lapunkban bemutatjuk a győztes csapat tagjait. A szakképzésben tanuló fiataloknak szervezett versenysorozat győzteseit is megismerheti, akik biztató képet mutattak a jövő szakdolgozóiról.

Hagyományunkat folytatva bemutatjuk *Bognár Lászlónét*, aki az országos választási bizottságot vezeti. Ica feladatköre igen aktuális ebben az évben, hiszen júniusban megkezdődött a kamara tisztújítási folyamata a helyi küldöttek megválasztásának első fordulójával.

Folytatódott a párbeszéd a kamara és a kormányzat között. *Dr. Takács Péter* egészségügyért felelős államtitkár számos, szakdolgozókat érintő kérdésről nyilatkozott lapunknak. Várjuk az egyeztetések folytatását annak érdekében, hogy a szakdolgozókat érintő kérdésekben köztestületünk továbbra is „kemény tárgyalópartnerként”, markánsan képviselje a tagság érdekeit.

Mindemellett folytatjuk a kulturális vagy éppen az egészségünket befolyásoló ismeretek átadását, a szellemi feltöltődés támogatását.

Bizunk benne, hogy jut idő a kikapcsolódásra, a megérdemelt pihenésre és lesz elég helyettesítő kolléga!

Dr. Balogh Zoltán

HIVATÁSUNK

Kiadja a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara. Alapítva 2006-ban.

Felelős kiadó és főszerkesztő: dr. Balogh Zoltán, a MESZK elnöke.

Szerkesztőbizottság: Babonits Tamásné, Mátésné Horváth Mónika

A magazint gondozza: LITERATURA MEDICA a LifeTime Media Kft. egészségügyi divíziója.

1021 Budapest, Húvösvölgyi út 75/A. Postacím: 1539 Budapest, Pf. 603.

Telefon: +36 (1) 316-4556. E-mail: litmed@lam.hu

Felelős szerkesztő: Borda Tímea (borda.timea@lam.hu)

Hirdetésfelvétel: ertekesites@lam.hu. Előfizetéssel kapcsolatos információ: terjesztes@lam.hu

©Hivatásunk 2023. Minden jog fenntartva. A lapban megjelent valamennyi írásos és képi anyag közlési joga a szerkesztőséget és a kiadót illeti. A megjelent anyagnak – vagy egy részének – bármely formában való másolásához, felhasználásához, ismételt megjelentetéséhez a szerkesztőség és a kiadó írásbeli hozzájárulása szükséges. A hirdetések tartalmáért a kiadó felelősséget nem vállal.

Borítótér és tipográfia: Balázs Ádám. Címlapfotó: Falus Kriszta.

Fotó: Draskovics Ádám. Korrektor: dr. Ácsné Tamás Éva

Terjeszti a Magyar Posta Zrt. Postacím: 1900 Budapest

Nyomdai kivitelezés: Pauker Nyomdaipari Kft. Felelős vezető: Vértés Dániel

ISSN 1787-8578; Hivatásunk online kiadványtípus – ISSN 2498-6631.

Takács Péter: Elhivatott és megbecsült ápolókat szeretnénk a betegek mellé

Júliustól 18 százalékkal nő a szakdolgozók bére, bár az érdekképviseltek ennél magasabb, legalább az inflációt követő fizetésemelést szerettek volna kiharcolni, a MESZK javaslata 22 százalék volt. Többek között erről is kérdeztük *Takács Pétert*, a Belügyminisztérium egészségügyért felelős államtitkárát.

– Már megkezdődtek az egyeztetések a jövő évi béremelésről is. Mi az államtitkárság ajánlata?

– A jövő évben 240 milliárd forintot fordítunk csak a szakdolgozói és kórházi dolgozói bérfejlesztésre. Bár az országnak számtalan kihívással kell szembenéznie, ennek ellenére az egészségügyi ágazatnak jut a legnagyobb forrás béremelésre, amelyet én nagy eredménynek tartok. Idén 15 százalékos átlagos inflációval számol a kormány, amely év elején magasabb volt, így inflációt meghaladó mértékben, 18 százalékkal fog emelkedni az egészségügyi dolgozók alapbére. A kórházban dolgozó, nem egészségügyi alkalmazottaknak pedig több mint tíz év után most először emelkedik a fizetése.

– Amennyiben a szakdolgozók mégis úgy ítélik meg, hogy kevés a bér, nem féltő, hogy átpártolnak a magánszolgáltatókhoz, vagy elhagyják a pályát? Így is kevés az ápoló, és ez sokszor – különösen nyaranta – ellátási zavarokat is okoz.

– A kormány 2010 óta az egészségügyben hajtotta végre a legnagyobb arányú béremeléseket, és a jövőben is

kiemelten kívánja támogatni az egészségügyi dolgozók ágazatban maradását, számukra kiszámíthatóbb megélhetési és előmeneteli lehetőségeket biztosít. Július 1-jével folytatódik a béremelés, majd jövőre, a második ütemben az egészségügyi szakdolgozók átlagos alapbére eléri az orvosi átlag-alapbér 37 százalékát. Ez az európai színvonalú bérezés elősegíti az egészségügyi ágazatban dolgozók elismerését, a munkaerő megtartását.

– Az alapellátásban foglalkoztatott szakdolgozók is számíthatnak a plusz 18 százalékra?

– A júliusi béremelés hatálya az ágazati előmeneteli szabályoknak megfelelő fekvő- vagy járóbeteg-szakellátásra, valamint a kormányrendeletben meghatározott egyéb egészségügyi ellátást, szolgáltatást nyújtó egészségügyi szolgáltatóknál egészségügyi szolgálati jogviszonyban dolgozóakra terjed ki. A háziorvosok mellett dolgozók korábban és most sem tartoznak az ágazati előmeneteli szabályok hatálya alá, hiszen a praxisok vállalkozási formában működnek. Az elmúlt időszakban különböző mértékű finanszírozási

díjtételezés történt az alapellátásban, ennek folytatására további lépéseket készítünk elő, a jelenleg is zajló átalakítási folyamatokkal párhuzamosan.

–A védőnői rendszer éppen átszervezés alatt áll, a munkáltató már nem az önkormányzat, hanem a megyei kórház. Sokan panaszolták, hogy az eddig helyben biztosított pluszjuttatásoktól így elesnek. Erre sikerült megoldást találniuk?

– Azzal, hogy júliustól országosan egységes szakmai irányítás alá kerülnek a szolgálatok, a védőnők szakmai megbecsülése, lehetőségei jelentősen javulnak, és ők is számíthatnak a 18 százalékos béremelésre. Munkájukat, képzéseiket az Országos Kórház Főigazgatóság, a kórház és a védőnői mentorhálózat fogja támogatni. A szolgálatok továbbra is az eddig használt ingatlanokban maradnak, a védőnők az önkormányzattal, háziorvossal, házi gyermekorvossal együttműködnek.

Fontos alapelve, hogy nominálisan nem csökkenhet a védőnői tevékenységért járó juttatás. A béren felül a megyei

kórház által nyújtott juttatásokat kaphatja a védőnő, ezek jogcíme azonban eltérhet attól, amit eddig kapott. A jogszabályok a továbbiakban sem zárják ki annak lehetőségét, hogy az önkormányzat támogassa a védőnőt, amennyiben erre lehetősége van, ha erről megállapodnak. Álláspontunk szerint ez az együttműködési megállapodás vonatkozhat a minimumfeltételek biztosítására, vagy akár az ezen felüli eszközök beszerzésére, cseréjére, használatára, a rezsiköltségek viselésére, vagy egyéb, a minőségi szolgáltatás nyújtásához szükséges támogatásra.

– Minapi hír, hogy ápolórobotokat tesztelnek a pécsi egyetem egyik klinikáján. Ön mennyire támogatja ezek elterjedését, és jelenthetnek-e valós segítséget az ápolók leterheltségében?

– Bárhogya is fejlődik a technológia, az ápolókra, az emberségükre, az elhivatottságukra mindig is szükség lesz. Nem robotokat, hanem jól képzett, elhivatott és megbecsült ápolókat szeretnénk a betegek mellé. Ugyanakkor az ápolási robotok komoly segítséget jelenthetnek majd az egészségügyi dolgozóknak abban, hogy ők a magasabb képzettséget igénylő munkákat végezhessék. Azonban a humán erőforrást ezen a területen lehetetlen teljesen kiváltani.

– A tervek szerint pályázati formában, a helyreállítási alapból (RRF) tervezték biztosítani a praxisközösségek többletköltségeit, köztük a magasan képzett szakdolgozók, dietetikusok, gyógytornászok foglalkoztatására szánt keretet. Lesz erre hazai forrás, vagy egyelőre elhalasztják a feladatkör-bővítést?

– A praxisközösségek többletköltségeinek finanszírozása továbbra is szerepel az RRF-tervben, az erre vonatkozó felhívás előkészítés alatt áll. Amennyiben Brüsszelben nem blokkolják tovább a Magyarországnak jogosan járó forrásokat, akkor a megvalósítás előbb

várható. Az alapellátás megerősítését, a kompetenciák és ezzel együtt a definitív ellátások arányának növelését továbbra is kiemelt ágazati célként kezeljük, így akkor is teszünk lépéseket ennek érdekében, ha az unióból egy cent támogatást sem kapunk.

– Az új ügyeleti rendszerben a mentőtisztek mellett a kiterjesztett hatáskörű ápolók (APN) foglalkoztatását is lehetővé teszi a jogszabály. Hogyan váltak be a kiemelt kompetenciájú ápolók, és mikor rendezik a hatásköri listáikat?

– Az Országos Mentőszolgálat már a 2021. július 1-jén, a Hajdú-Bihar vármegyében indult új ügyeleti rendszerhez összeállította és kiadta azt a kompetencialistát, amely tartalmazza az APN-ek ügyeleti tevékenységére vonatkozó kompetencialistáját is. Az anyag tételesen tartalmazza, hogy mely tevékenységeket végezhetik el az alapképzettségükből adódóan, és melyeket a pluszképzésük révén megszerzett kompetenciáik alapján. Az új egységes alapellátási ügyeleti rendszerben az APN-ek kiválóan helytállnak, mind az ambuláns, mind a kijáró ügyeleti tevékenységük során a legmagasabb szakmaisággal, korrekt hozzáállással végzik a feladataikat, amellyel kapcsolatban panasz nem érkezett a

mentőszolgálathoz. A betegelégedettségi visszajelzésekben kifejezetten jónak értékelik a munkájukat.

– Varga Mihály a minap jelentette be, hogy a kormány jövőre 3200 milliárd forintot szán egészségügyi célokra. Az ideihez képest ez 420 milliárd forint többletet jelent. Elégedett ezzel?

– Jövő évben az elhúzódó háború és az instabil világ gazdasági környezet hatására az országnak számtalan kihívással kell szembenéznie, ennek ellenére az egészségügyi ágazatnak jut a legnagyobb forrásnövekedés. Egyszóval: elégedettek lehetünk.

– Júniusában stratégiai partnerségi megállapodást kötött a kormány és a MESZK. Ön milyen jelentőséget tulajdonít ennek, és mit vár tőle?

– A cél a jelenlegi jó szakmai együttműködés további hatékony folytatása. Hiszem, hogy a konstruktív, egymást meghallgató, a különböző nézőpontokat mérlegelő párbeszéd viszi előre a magyar egészségügyet. Néha kemény tárgyalópartner a kamara, de az egyeztetések során mindvégig érződik, hogy a megoldások keresésére törekszik. Azt remélem, hogy ez a jövőben is így marad.

Sófalvi Luca

Soha nem unatkozott sorsa vonatán

Tanárnak készült, ám szülei kívánságára egészségügyi pályára lépett, ahol végül – visszakanyarodva gyermekkori álmaihoz – mégis az oktatásban találta meg a helyét. Bár néhány mellékvágányra is befutott *Bogdán Lászlóné Ica* sorsának vonata, ám ezek mégsem vakvágányok voltak.

– Nem az én választásom volt, hogy egészségügyi szakközépiskolába jelentkezzek, a szüleim tisztességes szakmát akartak adni a kezembe – árulja el *Bogdán Lászlóné Ica*, a MESZK Országos Választási Bizottságának elnöke, aki vasutas családból származik, mint oly sok dombóvári. – Szívem szerint gimnáziumba jelentkeztem volna, hogy aztán a tanári pályára léphessek, ami végül meg is valósult, hiszen nemcsak a betegellátásnak, hanem az oktatásnak is szereplője lehettem abban a 44 évben, amelyet az egészségügyben töltöttem eddig.

Kiemelkedően jó tanárokból állt a hivatását megalapozó első átlomásán, a szakközépiskolában Ica, akik arra motiválták, ne „csak” ápolóként folytassa a pályát. Egy pont híján maradt le a sikeres orvosegyetemi felvételiről, és akkor már beteg édesapja kérésére nem várt egy évet az újrázásra, hanem bejelentkezett az egészségügyi főiskola védőnői szakára, és távol az otthonától, Szegeden folytatta a tanulmányait. Megszokottan indult a pályája: területi védőnőként helyezkedett el szülővárosában, az első váltóhoz akkor érkezett, ami-

kor volt iskolájából felkérés érkezett: megüresedett egy oktatói állás, lépjen fel a szakképzési katedrára szakoktatóként.

Innentől aztán nemcsak az elágazások sokasodtak meg az életben, hanem a diplomái száma is, végül hattal zárta a sort. Mint fogalmaz: amerre vitt a pályám, mindig szereztem egyet, mert mindig arra jöttem rá, mennyi mindent nem tudok még.

Az egészségügy betegellátást érintő szegmense felé is az oktatás irányította Ica útját. A kilencvenes évek elején indította el a Pécsi Tudományegyetem a Kaposvári Főiskolai Karon a diplomás szakemberképzést.

– A szakközépiskola mellett a védőnői és a diplomás ápolói szakon is tanítottam, részt vehettem a képzési alapok letételében, a curriculum kidolgozásában, és itt volt lehetőségem tudományos munkát végezni, ami biztosította az előmenetelt is – meséli Ica, aki adjunktusként hagyta hátra az intézményt. Az egyik diákja diplomamunkájának védeke alkalomával, akinek a dombóvári kórház igazgatója volt a konzulense, felfigyelt munkájára és hívta vissza a városba ápolási igazgatónak.

Életre szóló mottó

– „Ne csak gondolkodj, menj ki az osztályra, érezz, láss és hallj!” – ezzel a mondattal biztatott az akkori pécsi klinika főnövére, amikor tanácsért hívtam, elvállaljam-e az ápolásveze-

tői állást – idézi fel Ica. – Később az életben sokszor visszaköszött ez a mondat, olyannyira, hogy mottómmá is vált: „Érezz, láss, hallj!” Éreznem kell az osztályon, ha rossz a szag, látanom kell, ha valami nincs rendben, nincs megfelelő tisztaság és meghalnom azt is, ha szomjas a beteg és inni kér.

Számos új dolgot kellett megtanulnia és végigvinnie ebben az intézményben ápolási igazgatóként a következő öt évben. Nagy kihívást jelentett a protokoll- és minőségügyi rendszerek kialakítása, az ápolási dokumentáció bevezetése, a munkaszervezés átalakítása. A 2006-os év azonban már a Kaposi Mór Oktató Kórház ápolásiigazgató-helyettesi székében érte, később ápolásigazgató lett ugyanott. Hat év elteltével került vissza Dombóvárra ismét ápolási igazgatónak, és minőségügyi vezetőnek, majd a kórházi pályázatok lebonyolítását szakmai vezetőként és projektmenedzserként segítette. Nem hagyta hátra az oktatást sem, és emellett vizsgaelnöki feladatokat is ellátott.

– Az ápolásvezetés sokkal szélesebb feladatkör, mint csupán humánerőforrás-gazdálkodás – avat be Ica. – A mindennapos ellátásszervezés mellett nagyon fontos a szakmaiság átadása, a hivatás megerősítése, a személyes példamutatás. Az ápolási igazgató olyan, mint egy osztályfőnök, akinek azonban nem 30 gyereket, hanem több száz dolgozót kell összefognia.

– Inkább humánus vagyok, mint szigorú, de a következetesség alapelve – mondja magáról Ica, akinek az ajtaja mindig nyitva állt a panaszok, a problémák előtt, de soha nem mulasztotta el meghallgatni a másik felet sem. – Időrabló ez a fajta problémamegoldás, de megéri – vallja Ica, aki szerint a nehézségeket, problémákat nemcsak a munkahelyen, de a családban is csak egymás közötti megbeszéléssel és közös megoldáskereséssel lehet orvosolni.

Nincs szívünk hátrahagyni a betegeket

Az oktatás és az intézményi menedzsment mellett Ica a vállalkozásba is belekóstolt. Immár 24 éve vezeti azt az otthonápolási szolgálatot, amely Dombóváron és 14 településen látja el a betegeket.

– Év végén befejezem – mondja. Amikor a miértekről faggatom, arról beszél, belefáradt. Egyre több az olyan beteg, akinek az otthonában szüksége van szakápolásra, gyógytornára, de az ellátásukat korlátozza a rendelkezésre álló vizitkeret, emellett a kórházi ellátási idő is csökken, és megoldatlan a súlyos onkológiai betegek kórházi hospice-ellátása is. Kemény a munka, de rendkívül szerény a vizitdíj, a béremelésből ez az ellátási forma rendszeresen kimarad, és sokszor, ha lejár a vizitkeret, a szakember képtelen nemet mondani, amikor a beteg vagy a családtagok további segítséget kérnek. – Egyszerűen nincs szívünk magukra hagyni őket – mondja kissé megbicsakló hangon Ica.

Kamarai élet: most indul a munka dandárja

Frissen kinevezett ápolási igazgatóként vett részt a MESZK dombóvári helyi szervezetének alapításában Ica, majd egy jó darabig tagként volt csak

kapcsolata a kamarával, a nem kötelező tagság időszakában is kitartva a szervezet mellett. Három ciklussal ezelőtt választották meg az Országos Felügyelő Bizottság tagjának, négy megye tartozott hozzá, ebben a pozícióban az adott területi szervezetek gazdálkodását, forrásfelhasználását, szabályos működését kellett vizsgálnia az ellenőrzési tervnek megfelelően. Így ez a pozíció nem jelentett napi elfoglaltságot, ám bele kellett tanulni a számokba is, amiben segített a vállalkozóként szerzett tapasztalat.

– A jelenlegi ciklusban az országos elnökség felkért, hogy vállaljam el az Országos Választási Bizottság elnöki pozícióját, a mandátumom az év végén lejár – mondja Ica, aki most készül az elmúlt négy év legnagyobb feladatára, a június 15-ével induló helyi, az azt követő területi és végül a decemberben zajló országos tisztújításra. – Most mindennapos a kamarai munka, hiszen új rendszert is bevezettünk. A távválasztás elektronikus úton zajlik, ennek előkészítése sok munkát kívánt tőlünk is. A tagoknak immár nem kell elmenniük sehová, otthonról vagy bármely számítógépéről, sőt okostelefonról is leadhatják a szavazatukat a nap bármely szakában, a megadott 24 órás időintervallumban – számol be, reményét fejezve ki, hogy sokan vesznek majd részt a választási folyamatban, amely így eredményes lesz és erős felhatalmazást ad a küldötteknek a szervezetük képviselőjére. (A MESZK megújuló weboldaláról, az új, online felületek kínálta lehetőségekről lapunk 10–11. oldalán olvashat bővebben. – A szerk.)

A nagy egészségügyi család

Mindig is éjszakai „munkás” voltam, de az édesanyám, aki idén áprilisban hagyott itt bennünket, mindig ott volt nekem a háttérben, és a saját üzletét vivő férjem is derekasan támogatott

– mondja Ica, amikor arról kérdezem, nem sínylette-e meg a család a teljes embert kívánó munkahelyi kihívásokat és a sok tanulást.

Elárulja azt is, hogy két fiát is sikerült megfertőzni az egészségügy füstjével és lángjával. A nagyfia a Kaposi Mór Oktató Kórház CT-jében dolgozik, kisebbik fia bár középiskolában informatikát tanult, mégis gyógytornász szakra jelentkezett, végül szakváltással diplomás ápolóként végzett a főiskolán, azóta a sürgősségi osztályon dolgozik. Ahogyan Ica, ők is örömmel járnak be a kórházba, és talán ez az oka, hogy a legnagyobb, gimnazista unoka is radiográfusnak készül, apja nyomdokaiba lépve. De nemcsak a fiúk, hanem a menyek is egészségügyiek a családban: egyikőjük fizioterápiás asszisztens, másikuk pedig – bár tanárszakon végez idén – egyelőre adminisztrátor a kórházban.

– A három lány és a két fiú unokából soha nem elég – jelenti ki határozottan Ica, és elmondja azt is, amikor unokaprogram van, hajnalban megfőz, aztán jöhet a focizás, a babázás, a rajzolás, de ha éppen úgy alakult,

akkor táncoltak a konyhában, vagy futott a bicikli után. – Bár vannak nálam szabályok, de azok az unokákkal sokkal lazábbak, mint egykor a gyerekeimmel. A legszebb pillanatok azonban számomra azok, amikor mind együtt vagyunk a nagy asztal mellett. A család összetartása rendkívül fontos, és ahogy az édesanyámtól tanultam, én is erre töreksem.

– Esténként nem altatót veszek be, olvasással alszom el. Ha nem olvasok öt vagy akár ötven oldalt lefekvés után, nem is jön álom a szememre – mondja Ica, de megjegyzi, sokszor már nem is könyvet fog a kezébe, hanem tablettát, az arra letöltött regényekkel. – De számomra az igazi drog az oktatás – kanyarodik vissza története elejére végül, és gyermekkorára

emlékezve elmeséli még, hogy a korabeli *Nők Lapjában* és a *Népújságban* milyen bőszen javítgatta a hibákat.

– Bár egykor nem engedtek annak a közelébe, amit szerettem volna, végül szerencsésen alakult a menetrend, és a sors megadta annak a lehetőségét, hogy taníthassak.

Tarcza Orsolya

Címlap + egy recept

A család kedvenc süteménye a tükrös epres szelet, amely bármilyen gyümölccsel finom, de a friss eper és a málna a legideálisabb hozzá. Icének a gyümölcsszezonban szinte minden hétvégén el kell készítenie, és ha befut a család, verseny folyik az utolsó szeletért, és minden morzsa el is fogy belőle.

Tükrös epres szelet

Tészta:

- 5 tojás
- 15 dkg cukor
- 15 dkg vaj
- 15 dkg liszt
- 1 vaníliás cukor
- fél csomag sütőpor
- fél citrom
- pici rum

Krém:

- 25 dkg túró
- 15 dkg porcukor
- 1 vaníliás cukor
- fél citrom leve

Tetejére:

- friss gyümölcs (eper, málna stb.)
- piros gyümölcskocsonya

Elkészítés:

A tésztához az 5 tojássárgáját cukorral, vajjal, a vaníliás cukorral, a fél citrom levével, pici rummal jól kikeverjük, majd a tojásfehérjék felvert habját, a lisztet és a fél csomag sütőport hozzákeverjük. Közepes méretű tepsibe téve 180 °C-on megsütjük, akkor jó, ha a széle kicsit már elválik a teps falától. A sütést követően a tésztát kihűtjük.

A krémhez 25 dkg túró, 15 dkg porcukrot, 1 vaníliás cukrot és fél citrom levét robotgéppel krémszerűre keverünk. Ezt követően a kihűlt tésztára egyenletesen rásimítjuk.

A túros krémet friss gyümölccsel – eper, málna, cseresznye – bőségesen befedjük. A tetejét piros gyümölcskocsonyával bőségesen leöntjük. Hűtőben 1-2 óra alatt teljesen megszilárdul.

Az „Ápolói Hivatás Mesterei”

A Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara (MESZK) által szervezett szakmai versenyen helyi, megyei/területi szinten több mint 200 csapatban, közel 900 versenyző mérte össze szakmai tudását évről évre, végül a 20 legjobb, vagyis 80 fő került be az országos döntőbe. Az első helyezést idén a Baranya vármegyeiből érkező Tanerők csapata nyerte el, így egy évig ők viselhetik az „Ápolói Hivatás Mesterei” címet.

A Tanerők csapata

A Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara XI. Országos Szakmai Versenyének izgalmas döntője 2023. március 25-én került megrendezésre Budapesten, a Lurdy Házban.

A verseny délelőtt tesztírással kezdődött, ezt gyakorlati verseny követte, ahol újraélesztési és alap-, illetve szakápolási feladatokat kellett hibátlanul elvégezniük a csapatoknak. A folytatásban délután tájékoztatás, MESZK-tótó és villámkérdések következtek, majd a színvonalas rendezvényt a versenyző csapatok bemutatkozása színesítette.

A Tanerők csapata kiválóan helytállt mind az elméleti, mind pedig a gyakorlati feladatokon. A versenyzők a pécsi PTE Szociális és Egészségügyi Techni-

kum és Szakképző Iskolából érkeztek, hogy győzelmet arassanak.

A Tanerők csapatát – immáron az „Ápolói Hivatás Mestereit” – kérdeztük a versenyről, a felkészülésről és a munkájukról.

A Tanerők csapata

Faragó Emese kis híján 30 évet töltött el az egészségügyben. A Szigetvári Kórházban dolgozott, ahol a leghosszabb ideig a pszichiátriai osztályon szakápolóként segítette a betegeket a gyógyulásban, majd főnővérként, 2011-től pedig emelt ápolási igazgatóhelyettesként az ápolói munka szervezése, segítése is feladatává vált. Hat évvel ezelőtt új kihí-

vásokat keresett, amit az egészségügyi szakemberek új nemzedékének tanításában, nevelésében talált meg.

Tóthné Nagy Mariann jövőre 40 éve lesz a pályán, amelynek nagy részét az egészségügy különböző területein töltötte. Dolgozott közvetlenül a betegágy mellett, műtőben és vezetett központi sterilizálót is. Fontos számára, hogy az évek során szerzett szakmai és emberi tapasztalatait átadja a jövő generációjának. A személyes példamutatás szempontjából is fontosnak tartja az elért eredményt.

Papp-Steidler Karolina az alsó tagozat óta tudatosan az egészségügyi pályára, az ápolói szakmára, hivatásra készült. A tanulmányai alatt részmunkaidőben, majd az államvizsga után teljes munkaidőben a Komló Városi Kórház belgyógyászati osztályán, illetve ambulanciáján dolgozott. Az itt eltöltött 14 év alatt ápolószakmai és főnővérként vezetési képességek birtokában igyekezett a betegellátásban részt venni.

Miklósné Szalai Edina diplomás ápoló, tanulmányai alatt döbönt rá, hogy oktatással szeretne foglalkozni, így egyetemi okleveles ápolóképzésre ment, ahol az oktatás, kutatás, vezetés területeire képezték ki. Amint a diplomája a kezében volt, rögtön jelentkezett tanítani az egészségügyi szakiskolába. Fel is vették, így onnantól kezdve kisebb megszakítással egészségügyi tárgyakat tanít. Az évek során az elsősegélynyújtás vált szívügyévé, így iskolája elsősegélycsapatát minden évben, általában eredményesen, készíti fel versenyekre.

A tesztírás bűvöletében

– **Miért jelentkeztetek a versenyre, hogyan állt össze a csapat?**

– A szakmai verseny területi fordulója 2023. február 11-én iskolánkban került megrendezésre és felmerült az ötlet, hogy házigazdaként mi is megmérgetessük magunkat.

Edina volt az, aki elég kitartó volt és meggyőzte a többieket. Neki köszönhető, hogy – bár voltak nehézségek – végül összeállt ez a csapat.

– **Volt szükség felkészülésre, lehet gyakorolni egy ilyen versenyre, ha igen, akkor hogyan?**

– Ha lett is volna szükség felkészülésre, időnk biztosan nem volt már rá, mert a területi verseny előtt körülbelül két héttel alakult meg a csapatunk. A munkában sűrű időszak volt: félévzárás, szakmai vizsgák, órák, helyettesítések. Örültünk, ha 1-2 órák szünetben a bemutatkozó dalunkat el tudtuk próbálni. A verseny hetében egyik délután eljött hozzánk Bauer Terézia, a MESZK Pécs Helyi Szervezet elnöke, beszélgettünk egy órát és néhány jótanáccsal látott el bennünket, mire figyeljünk, különösen a gyakorlati feladatok végrehajtása során. Ez azért volt hasznos számunkra, mert a munka sűrűjében egy kicsit hangolód-

tunk is a versenyre és közösen eldöntöttük, hogy kinek mi lesz a feladata az elsősegélynyújtásnál, valamint az ápolási tevékenységnél. Nagyon hálásak vagyunk neki ezért a taktikai megbeszélésért, mert jó meglátásaival sokat segített nekünk.

Az országos versenyről hazafelé tartva, úgy félúton hasított belénk a felismerés, hogy mi itt minden külön rákészülés nélkül, a mindennapi tudásunkra támaszkodva jutottunk a csúcsra!

– **Miben rejlik a csapat ereje, ha nem a felkészülésben?**

– A kölcsönös bizalomban, mert tudtuk, hogy mindenki maximálisan oda teszi magát a verseny során és az alázatban a feladatok teljesítése közben. A legjobbat hoztuk ki magunkból és egymásból. Amikor leültünk a 16. asztalhoz, középen egymásra helyeztük a kezünket, éreztük a közös energiát, és aztán együttes erővel megcsináltuk!

– **Hogyan dőlt el, hogy ki lesz a csapatkapitány?**

– Edinának kezdettől fogva a leginkább szívügye volt az, hogy induljon el egy tanár csapat ezen a versenyen, ő volt a „Tanerők” motorja, egyértelmű volt, hogy ő a csapatkapitány.

– **Milyen volt a verseny? A kérdések, a feladatok nehezek voltak?**

– Jó hangulatban telt a verseny, teljesen áthatotta a jó értelemben vett versenyszellem, a rivális csapatok rokonszenveztek is egymással a versengés mellett.

A kérdések, feladatok átfogók voltak, elméletben és a gyakorlatban is több területen bizonyítani kellett a rátermettségünket, tudásunkat. Az ápolási feladattól tartottunk leginkább, de

Az „Ápolói Hivatás Mesterei” és területi támogatóik

Dr. Balogh Zoltán elnök átadja a díjjal járó óriáspezsgőt

A Tanerők bemutatkozó dala

nem is a feladat, hanem az idő rövidsége nehezítette munkánkat.

– Mit szolt a csapat a győzelemhez, hogyan fogadták a kollégák?

– A munkatársaink jókívánságaival és biztatásával a tarsolyunkban indulunk neki az országos döntőnek, egy tisztes helytállás reményével. Az eredményhirdetéskor fogalmunk sem volt arról, hogyan teljesítettek a csapatok, hol lehetünk a sorban. Először azért szorítottunk, hogy a mezőny első felében végezzünk. Aztán a 10. helyezett díjazása után azért szurkoltunk, hogy ne

legyen rosszabb helyezésünk a 2019-es csapatunkénál. Az 5. helyezett kihirdetése után én már tudtam – vagy inkább biztosan éreztem –, hogy megnyertük! A kollégák velünk együtt örültek, az eredményhirdetés után rengeteg gratulációt kaptunk telefonon, közösségi oldalakon keresztül egyaránt.

– Mit jelent a csapatnak az „Ápolói Hívás Mesterei” cím?

– Büszkeséget, azt az érzést, hogy „igen, megcsináltuk”! Tanárként pedig azért is fontos, mert megmutattuk, hogy értünk is ahhoz, amit tanítunk. Emellett annak

felelősségét is, hogy nekünk is tennünk kell az ápolás és általában az egészségügy presztízsének javulásáért, mert az jelenleg méltatlanul alacsony.

– Máskor is neveznek majd hasonló versenyre?

– Úgy érezzük, mi megmutattuk, hogy meg tudjuk csinálni, így azt gondoljuk, a feladatunk az, hogy segítsük a következő nemzedéket, hogy ők is képesek legyenek arra, hogy kivívják az Ápolási Hívás Mesterei címet.

Treszkony Virág

Korszerű és egyszerű: megújultak a kamara online felületei

Március óta új felülettel találkozhat, aki felkeresi a MESZK weboldalát. Az olyan markáns fejlesztések mellett, mint az e-tagsági kártya, júliusban már online is leadhatók a szavazatok a helyi választásokon. A tavaly kezdődött informatikai újítások sora azonban korántsem ért véget. Többek között erről is kérdeztük Mátésné Horváth Mónikát, a MESZK országos irodavezetőjét és Üveges Szilvia országos hivatalvezetőt.

Mátésné Horváth Mónika,
a MESZK országos irodavezetője

Az online felületeinken végre nagy lépést tettünk a 21. századba – vág bele Szilvia, aki Mónikával együtt felelőse és koordinátora volt a tavaly márciusban kezdődött informatikai fejlesztési folyamatnak. – A kamara új online felületeinek minden része mobilra optimalizált, Androidon és iPhone-on egyaránt használható – teszi hozzá, majd azt már Mónika mondja el, hogy az Országos Elnökség 2022 kora tavaszán döntött a honlap és az e-továbbképzés megújításáról, és egy jól használható tagnyilvántartó rendszer kialakításáról. A folyamat elindítása elsősorban azt célozta, hogy olyan, a kamara tulajdonában lévő szoftvereket fejlesszenek, amelyek megfelelnek a kor vívmányainak.

A honlap fejlesztése során elsődleges szempont volt a felhasználóbarát felületek kialakítása – meséli az országos

irodavezető, és elmondja azt is, ebben egy pszichológusokból álló csoport volt a segítségükre, amely véletlenszerűen kiválasztott kamarai tagok, valamint az országos és területi vezetők véleményének mentén tett javaslatot a szempontrendszer meghatározására. A fejlesztést végző céggel pályázati kiírás alapján, többkörös meghallgatás után szerződött a MESZK.

– A legnagyobb igény egy jól átlátható e-továbbképzési felület kialakítása volt a tagság részéről, amelynek nyomán végül egy látványos, képekkel gazdagon illusztrált website született – folytatja Mónika, megemlítve, hogy a korábbinál sokkal interaktívabb, egyszerűbben használható oldalt hoztak létre.

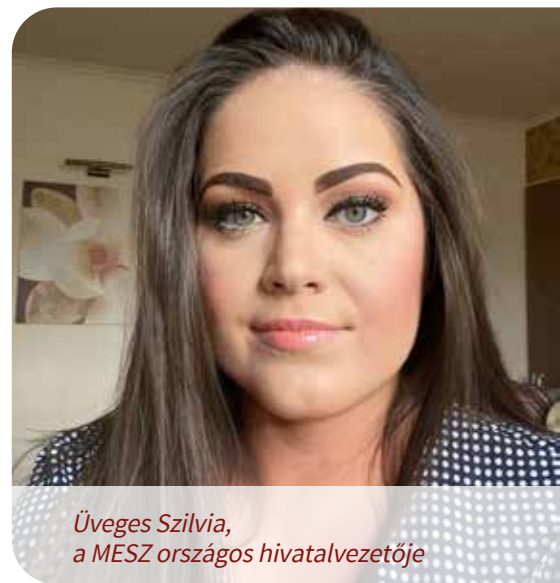
Válassz online!

– Számos ötlet a fejlesztés folyamata során merült fel – meséli Mónika. – Ilyen volt a választási platform kialakítása, amelyben nemcsak az játszott szerepet, hogy ma már jogos elvárás, hogy bárhol, egyetlen gombnyomással elvégezhető legyen a szavazás, hanem az is, hogy a legutóbbi, négy évvel ezelőtti megtartott helyi választáson a minimális 25 százalékos részvételi arányt sem sikerült mindenhol elérni. Az online szavazás lehetőségének bevezetésétől tehát azt is várjuk, hogy sokkal többen vesznek majd részt a kamarai tisztújításban. A jelölési időszak egyébként már lezárult, a szavazás július 5-én kezdődik.

A választási felület közjegyző által bevizsgált zárt rendszer, ahol elérhető a jelöltek listája, a jelölésfoglaló nyilatkozatok, és öt éven át az is, hogy kit választottak meg helyi küldöttnek. A szavazás titkos.

A területi, tagozati és országos választás már a hagyományos, személyes megjelenéssel zajlik, de – mint Mónika elárulta – szerepel a tervek között, hogy a következő választási ciklusban már kiterjesztik az online választás lehetőségét.

A választási felületre kétfaktoros azonosítást követően lehet belépni, a kamarai igazolványszám és a jelszó megadása mellett az adóazonosító jelet kell begépelni – ez utóbbi egyébként eleve nyilvántartott adat a MESZK rendszeré-

Üveges Szilvia,
a MESZ országos hivatalvezetője

MESZK-tagsági kártya – minta

ben. Az online választásokat egyébként elektronikus választási bizottság felügyeli, amelynek elnöke Kérészy-Richter Márta. Ennek működését külön szabályzat határozza meg, amely a kamara alapszabályába is bekerült.

E-tagsági, bárhol, bármikor

– A választás során az ideiglenes névjegyzék közzétételét követő három napon belül lehet kifogással élni és felszólalni, ha valaki azt tapasztalja, hogy – a munkahely telephelye szerint – nem a megfelelő helyi szervezetbe van besorolva – mondja Szilvia, aki itt arra is felhívja a figyelmet, hogy ezeket a változásokat a kamarai tagok 15 napon belül kötelesek bejelenteni az illetékes területi szervezetüknél.

Az új felületen mindenkinek meg kellett újítania a jelszavát, miután valamennyi kamarai tag nyilvántartott elektronikus elérhetőségét felülvizsgálták, és a már nem élőket megszüntették. A nem működő postafiókok tulajdonosait levélben keresték meg, és kértek tőlük érvényes e-mail-címet.

A 104 ezer kamarai tag, azaz a tagság több mint 80 százaléka rendelkezik élő e-mail címmel, a többiek felkutatása még zajlik. Szilvia elmondta azt is, hogy szükség esetén a helyi szervezetek irodáiban a tagok segítséget kaphatnak az (új) elektronikus címeik létrehozásában, és a MESZK új felületeinek megismertetésében.

– Az e-mail-címek felülvizsgálata nemcsak a választásokon való részvétel miatt volt fontos, hanem a tagnyilvántartás megújítása és a digitális tagsági kártya bevezetése miatt is nélkülözhetetlen – magyarázza Szilvia, hozzátéve, hogy az e-felületek modernizálása az ügyintézői munkát is nagyban segítette. – Egyszerűbbé és gyorsabbá válik valamennyi adminisztrációs tevékenység, és a dokumentumok hitelesítése is elektronikusan történik, ami ugyancsak minimálisra mérsékli a papírmunkát.

Az április 10-e óta immár elektronikusan elérhető kamarai igazolvány, a digitális tagsági kártya akár telefonon is bemutatható, ha szükséges, kinyomtatható. A tervek között Szilvia megemlítette, hogy készül az online fizetési

rendszer, így a tagdíjakat bankkártyával is be lehet majd fizetni, és hamarosan az aktuális egyenleg is követhető lesz a felületen.

Az elektronikus postacímek megújítása azért is szükségessé vált, mert az új honlaphoz társuló hírlevélküldési szolgáltatás – amelyet immár szintén nem külsős cég, hanem a kamara biztosít – érvényes e-mail-cím nélkül nem működik.

Tervezés alatt...

Nem teljes, de próbaüzem módban már futtatták a kamarai beléptetőrendszert, amelyen belül a tagok online vásárolhatják meg például a térítésmentes belépőket a kamarai továbbképzésekre, és QR-kód alapján regisztrálhatnak a helyszínen. A kvázi „jegyzelő” rendszer az időt és munkaerőt is kíméli, hiszen nem kell majd az aláíró ívekkel bíbelődni, az esemény végén pedig a kiléptetés és a továbbképzési igazolás is elektronikusan érvényesíthető a kód segítségével.

– Nem volt minden zökkenőmentes, de igyekeztünk az esetlegesen felmerülő hibákat menet közben javítani – meséli Mónika, aki a 129 ezres kamarai adatbázis migrálását említi a legnagyobb feladatként. Hangsúlyozza, hogy valamennyi megújult felület többkörös tesztelésen esett át, amelyben nemcsak a fejlesztők, hanem a kamarai tagok és az ügyintézők is folyamatosan részt vettek.

– Lassan 20 évesek vagyunk, és 15 éves volt a korábbi informatikai rendszerünk, miközben a digitalizáció napról napra fejlődik, amivel nekünk is lépést kellett tartani – zárja Mónika, hozzátéve, hogy a korszerű technológiára épülő új felületek a tagok lehető legegyszerűbb kiszolgálását teszi lehetővé a jövőben.

S. L.

Elnöki beszámoló a MESZK 2022. évi elvégzett feladatairól

Az elnöki beszámoló 2023. április 27-én, a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara (MESZK) Országos Küldöttközgyűlésén hangzott el, Budapesten. Jelen írásban – terjedelmi korlátok miatt – csak a beszámoló részletei kerülnek közlésre, a teljes beszámolót a cikk végén található QR-kód segítségével érhetik el.

Döntéshozók és a szakdolgozói szempontok

2022. február elején folyamatos szakmai egyeztetés és együttgondolkodás folyt a Magyar Orvosi Kamarával (MOK), hogy a parlamenti választásokra való készülés során milyen stratégiát alakítsunk ki, amellyel a leendő döntéshozókat talán befolyásolni lehet. Ennek keretében az orvosi kamara a szakdolgozói kamarának a közreműködésével egy 12 pontból álló beadványt juttatott el a döntéshozók elé, ami megalapozta mind az orvosi, mind pedig a szakdolgozói szempontok összeállítását, amelyek az új kormányzati időszakban a szakmai fejlesztéseket és a szakmai érdekek képviselését vetítik előre. Az áprilisi választások és az azt követő felkérések gyors ütemben zajlottak. Kamaránk részletesen követhette a miniszterjelölt bemutatkozását. Látható volt a koncepcióváltás: az Emberi Erőforrás Minisztériumtól a Belügyminisztérium alá tartozó egészségügyért felelős államtitkárság vette át a feladatkört. A Népjelölti Bizottságban történő meghallgatás során a miniszter mellett már ott ültek azok a szereplők, akik néhány hét múlva további felkérést kaptak az ágazat vezetésében.

Kamaránk többször állított fel látelvet és fejtette ki elképzeléseit arról, hogyan látjuk az adott rendszerben az ápolás, a szakdolgozói területen dolgozók helyzetét és azokat a kitérési pontokat, amelyek mentén ebből a helyzetből ki lehetne mozdulni. Éppen ezért a tavalyi ősz ismét sok-sok levélírással

telt, az államtitkár több alkalommal járt nálunk, illetve rendezvényeinken, ami újszerű volt, hiszen ilyenre korábban nemigen volt példa.

Bizakodással néztünk tehát az előttünk álló kihívásokra és feladatokra, bíztunk benne, hogy bizony itt már január 1-jétől bérintézkedések várhatók. Ennek érdekében több koncepciót részletesen tárgyaltunk az országos elnökséggel, illetve osztottuk meg tagozatainkkal, területeinkkel és próbáltuk a döntéshozók elé tárni ezeket annak érdekében, hogy az akkor már vizionált további lépcsőkben a lehető legmagasabb összeget és a legjobb bérbesorolási állapotot lehessen elérni. Egy biztos, hogy ebben a koncepcióban nemcsak a kórházi fekvőbeteg-ellátás területén foglalkoztatott és dolgozó kollégákra gondoltunk, hanem határozottan kiálltunk az olyan területeken tevékenykedő kollégák érdekében is, akik az alapellátásban, az otthoni szakápolásban, hospice-ellátásban vagy egyéb más területeken szolgálják a magyar betegellátás rendszerét. A 2022-es évet úgy zártuk, hogy a karácsony utáni napokban kihirdetett kormánydöntések értelmében, 2023-ra mintegy 41,5 Mrd forintnyi összeg áll rendelkezésre az egészségügyi szakdolgozók, illetve az egészségügyben foglalkoztatott további egészségügyi dolgozókra pedig 8,5 Mrd forint, a következő folytatásban mintegy 208 Mrd forintot vizionáltak a 2024. év március 1-jével bevezetendő újabb szakasz ellentételezéseként. Köztestületünk ezen koncepciók mentén állította és alakítja a 2023. évi terveit is.

Ápolás Támogatás Rendszer (ÁTR)

Az Ápolás Támogatás Rendszer bevezetésével kapcsolatban számos szakmai javaslatot fogalmaztunk meg – ad hoc bizottságunk részéről – az újonnan felálló informatikai fejlesztésekért felelős igazgatóság számára. Örömmel fogadtuk, hogy kamaránkban is tisztséget vállaló dr. Oláh András, az OTTB, illetve az OSZK vezetője hivatalosan is felkérést kapott ebben a szakmai fejlesztésben 2022 szeptemberétől. A Magyar Ápolás Egyesület, a Magyar Ápolási Igazgatók Egyesülete, illetve a szakmai kollégium

mellett kiemelt pozíciót kaptunk, hogy a szakmai fejlesztésekbe hozzá tudjuk azt a szakmai értéket adni, amit az ottani fejlesztők informatikailag a következő egy évben meg tudnak valósítani, hiszen ennek az Ápolás Támogató Rendszernek a kialakítása, modellezése intézményi szinten most kezdődött el. Bízom benne, hogy lesz bebeszolásunk, illetve véleményezési lehetőségünk, valamint a fejlesztésben való közreműködői feladataink, ami meg fogja alapozni a következő két-három éves további fejlesztések irányát annak érdekében, hogy eljussunk egy komplex elektronikus dokumentációs rendszerig, az elektronikus lázlapig, egy elektronikus ápolási felületig, ami könnyíti, segíti kollégáink mindennapos tevékenységét.

Mindezek mellett hatékonyan működünk közre társkamarákkal, hiszen az élet és a pandémia úgy hozta, hogy az egyéves elnökségi periódus helyett négy évet húztunk le a Magyar Szakmai Kamarák Szövetségének a vezetésében, ami tizenegy szakmai közttestület, mintegy 250 000 munkavállalót, tagot képviselő ernyőszervezet. Az országos szervezet 2022-ben az online működés mellett visszaállt a javarészt jelenléti működésre. Rendkívül sok elnökségi ülést tartottunk a Covid-időszak és a megnövekedett szakképzési feladatok okán.

Továbbképzések

2022-ben újraindultak a továbbképzéseink is: szakértői csapatunk mintegy 400 elfogadott, szakértők által minősített továbbképzést bonyolított le. Nagyon fontos, és számunkra örömteli az, hogy az országos szervezet mellett a területi szervezetek is nagy arányban kezdik a továbbképzéseket újraindítani.

Az országos szervezet 2500-nál is több kollégának adott továbbképzési pontértéket, tehát elmondható, hogy újraélesztettük rendezvényeinket.

Rendezvények

Hagyományainkat követve megszerveztük IX. országos tudományos kongresszusunkat Siófokon. A díjátadás méltóságteljesen, a konferencia szakmai programjai pedig jó körülmények között és nagyon széles előadói körrel, felkért előadókkal és nagyon értékes és izgalmas, területről érkezett előadásokkal valósult meg.

Egy szakdolgozói létszám tekintetében kisebb konferenciánk is nagy szakmai sikernek örvendhetett 2022-ben, a Járóbeteg Szakdolgozói Konferencia. Ezek mellett harmadik alkalommal rendeztünk Sürgéssz-konferenciát – fantasztikus tapasztalattal és hatalmas létszámmal.

Tavaly volt 100 éves a hazai dietetikusképzés, melynek apropóján „A diétás nénetől egészen a táplálkozástudományi szakemberig” címmel valósult meg az ország legnagyobb dietetikusi jubileumi programja.

Ugyancsak fontos esemény volt Tagozati napunk, ami több szekcióban működött, és ahol tagozataink központi szerepet kaptak.

Rekreációs napi rendezvényünket újráztuk: 2022-ben már 1200 főt is meghaladva vettük birtokba a rendezvény helyszínéül szolgáló fürdőkomplexumot és tölthettünk el egy napot ebben a csodás környezetben.

Továbbképzési rendszer

Mindezek mellett elmondható, hogy az elektronikus továbbképzési rendszerünk is dübörgött. Szintén közel 18 000 kollégának adtunk pontértéket a tavalyi esztendőben. És ami nagy öröm volt számunkra, dr. Hirdi Henrietta, a Nővér főszerkesztő asszonyával együtt, hogy a tudományos folyóiratunk is szépen teljesített ezen a továbbképzési formában, hiszen 3000 kollégánk már a Nővér folyóiratunkon keresztül szerezte a pontértékét. Az elektronikus továbbképzési rendszerünk 15 évvel ezelőtti indulása óta már 200 000 fölött vagyunk a sikeresen elvégzett kurzusok tekintetében, ami a gyakorlatban azt jelenti, hogy tagjaink legalább átlagosan kétszer vettek részt egy-egy ilyen továbbképzésen.

Adományok

A Magyar Tudományos Akadémia orvos- és más professzorai gyűjtést szerveztek szakdolgozóknak, és mintegy 21 M Ft-ot adományoztak kollégáinknak, tehát 210 kolléga – az ország legkülönbözőbb területeiről, megyénként 10-10, a fővárosból 20 kolléga – részesült ebben az adományban, amely méltó módon a tudomány házában került átadásra.

MESZA

Megalapítottuk a MESZA-t, a Magyar Egészségügyi Szakdolgozókért Alapítványt, ugyanis fontosnak éreztük, hogy a kamarához érkező adományokat (tabletek, pénzbeli adományok stb.) ne terhelje többmillió pluszadó-fizetési kötelezettség.

A Magyar Tudományos Akadémiától érkező adományösszeg már a MESZA számlaszámára érkezett, így tagtársaink az alapítványon keresztül kapták meg az adományozott összegeket, ezáltal mentesülve a plusz adóbefizetés kötelezettsége alól.

MESZK – nemzetközi szintén

Nemzetközi programok terén is újraindult a világ. Az Európai Transzkulturális Ápolási Egyesület online konferenciát hívott létre és erre nemcsak mi, hanem már a hallgatók is bejelentkezhettek.

A Foglalkozásegészségügyi Ápolók Európai Szervezete – dr. Hirdi Henriett Éva vezetésével – már élőben tanácskozhatott.

Az Európai Ápolási Köztestületek (ENC) szakmai rendezvényén Papp Katalin, külügyi kapcsolatokért felelős titkár asszony vett részt.

A nemzetközi kapcsolatok tekintetében több olyan online rendezvényen vettünk részt, ahol a jövő telenursing projektjének egyfajta megalapozásáról, illetve kitekintéséről hallhattunk,

illetve részt vettünk különböző felmérésekben, külügyi titkárunk pedig részt vett a román társszervezetünknek az országos, sőt egy kicsit ilyen regionálisan szervezett szakmai konferenciáján is a múlt év folyamán.

Magyarország Átfogó Egészségvédelmi Szűrőprogramja

A 2022-es évben már teljes egészében újraindult Magyarország Átfogó Egészségvédelmi Szűrőprogramja (MÁESZ), amelyben szakmai köztestületünk területi szervezetek által vesz részt. A Magyar Tudományos Akadémián zajló MÁESZ elismerési ünnepségén díjazták azon kollégáinkat, akik 10 vagy 10 évnél is több ideje szolgálják területi szinten a szűrőkamionos program sikerét. Itt szeretném megköszönni a Budapesti Területi Szervezet áldozatos munkáját, amivel megyehatárt átívelő módon, számos esetben a Pest Megyei Területi Szervezettől is átvállalva végzik munkájukat, gyakorta nagyon rövid határidővel.

Kommunikáció

Köztestületünk kapcsolattartás keretében folyamatosan osztotta meg hírlevelét, és közel 90 000 kollégához jutottunk el ily módon. A *Nővér* folyóirat, a *Hívás* magazin mellett egyéb más dokumentumainkat, továbbá rendkívüli és szponzorációs hírleveleket is eljuttattunk ebben a formában a tagsághoz.

Évek óta biztosítunk teret a *Nővér* folyóirat utolsó számában egy korábban meghirdetett rajzpályázat győzteseinek, az egészségügyi szakképzésben tanuló fiatalok számára. Nagy örömmel vettük, hogy 2022-ben hihetetlen sok pályamunka érkezett!

Ezentúl még egy másik újságot is szeretnék itt a közfigyelembe ajánlani: a Magyar Gyógyszerész Kamara Gyógy-

szertári *Practicum Novum* kiadványát, ahol a Galenus Kiadó évente hat lapszámban biztosít számunkra teret immáron évek óta, melynek köszönhetően 9700 fős gyógyszerértékesítő közösségünk ily módon is informálódhatnak a szakdolgozói kamara és a szakmai tagozat működéséről.

Díjaink

A szakmai elismeréseknek a tárháza a tavalyi évben nem bővült, de korábbi díjainkat, szakmai elismeréseinket fenn tudtuk tartani. Tavalyi újításunk: kitüntetési szabályzatunkat egységesítettük, frissítettük, illetve egységes arculatot alakítottunk ki az okleveleink tekintetében. Az Ápolás Hivatásért díj átadása az országos kongresszusunk keretében valósult meg és rangidős kollégáinknak, köztük Babonits Tamárné általános alelnök asszonynak tudtunk örömet szerezni e kitüntetéssel. Az év végi, szokásos díjátadó gálánkon a szintén rangidős, jubiláló kollégáink mellett az év elhivatott fiatal arcát, az év szakdolgozóját és a legjobb szakdolgozói közösségeit, egy területi, illetve egy országos szinten díjazott csapatot tudtunk köszönteni.

A tavalyi esztendőben egy új díj is született. Itt nem mi voltunk a szervezők, hanem a bírálóbizottságban kaptunk helyet. Az év kiváló szakdolgozója különdíj a Medicina Fórum keretében, a Medecon Kft. jóvoltából került átadásra és nagy öröm volt számunkra, hogy egy sokatokat által ismert pszichiátriai, mentálhigiénés betegellátásban dolgozó nagykanizsai kolléganő vehette át.

Országos Szakképzési Központ

Tovább folytatódott az Országos Szakképzési Központ (2023-tól a Szakképzési, Oktatási és Továbbképzési Igazgatóság) működése. A központ a szakképzési törvény 100. §-a alapján végezte feladatát, valamint a kötelező

és a szabadon választható továbbképzések minősítési és ellenőrzési tevékenységébe is bekapcsolódott országos és területi szinten. Új fejlesztési eredményünk, hogy 2022 áprilisától a MESZK ESZIR rendszerünk elkezdte működését. Ez egy olyan integrált informatikai rendszer, ami mostanra a szakképzésben működő országos és területi szinten dolgozó kollégák elengedhetetlen kellékévé vált. Feladataink ellátására az Innovációs és Technológiai Minisztérium jóvoltából támogatásban részesültünk. Ezek a támogatások mind országos, mind területi szinten további okiratba foglalt szerződés keretében valósultak meg és kerültek elszámolásra. Számos delegált feladatunk van, ezek: a szakmai, ágazati alapvizsga helyszíneire illetékes területi szervezetek útján ágazati alapvizsgaelnökök, illetve a szakmai vizsgabizottságokba ellenőri feladatokat ellátó tagok delegálása.

Az ágazati alapvizsgában részt vevő vizsgázók száma is növekedést mutatott.

Ugyanakkor, ami szomorúságunkra adhat okot, hogy a vizsgacsoportok száma a korábbi évekhez képest csökkenést mutat és ez nemcsak a vizsgázók számában jelent csökkenést. A vizsgáztatók, szakképesítések száma viszont növekedést mutatott, hiszen itt szerepeltek még a régi, kifutó OKJ-vizsgák is. Ám a jövőben már csak az új ágazati szakképzési listán szereplő vizsgákat lehet bonyolítani.

Fontos feladatunk volt területi szinten a kamara minősítési, ellenőrzési szerepköre a duális képzőhelyeknél. Ez tervezett, államilag kötelező feladatunk. Egy új momentum, amivel élni kellett, a kamarai igazolások kiadása – ez sajnos szomorú képet mutat, ugyanígy a kamara országos szervezetének akkor kell ilyen igazolást kiadnia, ha a területen a képzőhely nem tudja területi gyakorlatát valós környezetben megvalósítani, ezáltal a demonstrációs teremben töltik a területi gyakorlatot

kat a tanulók. Bízunk benne, hogy ez a tendencia nem folytatódik, bár aggodalommal figyeljük a jelenlegi információkat a szakképzési törvény bizonyos módosításának pontjairól...

Nagyon nagy feladatunk volt a pályorientáció kivitelezése és a tanácsadások. A 6–8. osztályos korosztály volt a célcsoportunk ebben az esztendőben is. Pályorientációt nagyon sok helyen folytattunk, közel 60 000 tanulóhoz jutottunk el. Ezek hatalmas számok és ezúton is köszönjük területi szervezetünknek az elvégzett feladatokat, különösen azokat, amelyre saját forrásból áldoztak összegeket.

A Szakma Sztár Fesztiválon nagy várakozással vettünk részt és nagy örömeinkre szolgált, hogy először tudtunk önálló standdal megjelenni. 2022-ben a budapesti területi szervezettel összefogva SzakMÁzz Budapest és egyéb más vidéki helyszíneken is voltak rendezvények, ezeken több ezer fiatal látogatót tudtunk vendégül látni. 2021 első felében még a 2021–2022-es kampánnyal kampányoltunk: juttattuk el újságjainkat, kiadványainkat, illetve filmjeinket. Aztán jött az új pályaválasztás, ami az ötéves folyamatnak az ötödik eleme – ez Heves és Baranya megye közreműködésével valósult meg. Már tervezzük a 2023/2024-es tanévi kiadványunkat is, amiben további megyék bevonását tervezzük azért, hogy mindenki sajátjának érezze kampányunkat.

Tavaly ősszel indítottuk útjára a Kosuth Zsuzsanna nemzeti egészségügyi szakképzési versenyünket. Tíz témakörben, ismeretkörben hirdettünk felhívást, és ami nagy örömeinkre szolgált, hogy a tízből hét területen jelentkeztek is a fiatalok, végül tavaly decemberben lezajlottak az iskolai elődöntők. A Redmentán keresztül, elektronikusán tudtuk őket elérni és 592 fő vett részt ezen a 30 perces, úgynevezett interaktív folyamatban.

Mindezek mellett elindult a gyakorlati oktató-képzés és -vizsga is, valamint lehet látni, hogy ezek a képzőhelyek

regionálisan valósultak meg az ország legkülönbözőbb területén és elindult ez a folyamatunk is, amit szintén törvényi, jogszabályi felhatalmazás alapján végzünk. A kamara folyamatosan ellenőrzi a továbbképző helyeket annak érdekében, hogy ott a programok jól, szakmailag és technikailag is megfelelő módon valósuljanak meg. A tavalyi esztendőben közel több mint az 50%-át tudtuk ellenőrizni a KTK-programoknak, ami nagyon fontos eredmény.

Az Országos Szakképzési Központ nagyon sok helyen megjelent a tavalyi évben: vidéki és fővárosi környezetben is konferenciákat, programokat szerveztek vagy éppen valamilyen bizottsági üléseinken számoltak be az elvégzett feladataikról.

A tavalyi évben volt még egy fontos újításunk a kommunikáció területén: elindítottuk a „Mi világunk” sorozatot – márciustól kezdve egészen novemberig – hónaponként, különböző témaköröket, különböző szakmaterületeket mutattunk be a leendő kollégáknak, a pályatársaknak, az intézményvezetőknek, a társadalomnak, hogy hol, kik, mit dolgoznak, milyen témakörben és hogyan látják el a feladataikat. Szerettünk volna helyet biztosítani a civil szervezeteknek is, így több civil szervezet is e bemutatósorozatnak a részesévé vált, hiszen bemutatásra került az azon a területen működő szakmai tagozatunk mellett az adott civil szervezet is. Nagyon fontos, hogy ezek mellett a Facebook-oldalunkon is fejlesztéseket valósítottunk meg, az Országos Szakképzési Központnak is lett egy önálló Facebook-oldala, ahol nagyon szép követési számot, reakciókat, visszajelzéseket látunk.

Dr. Balogh Zoltán
elnök

Az elnöki beszámoló
teljes egészében
itt olvasható:

A HÁROM LEGGYAKORIBB FÉLREÉRTÉS A DOHÁNYZÁSSAL KAPCSOLATOS ÁRTALOM- CSÖKKENTÉSRŐL

TÉVHITEK A FÜSTMENTES TECHNOLOGIÁKRÓL

Minden alkalommal, amikor egy innováció eredményeként előrelép a technológia, megjelenik a bizonytalanság és elszaporodnak a félreértések. Ez teljesen természetes, hiszen az újítások nem győznek meg mindenkit rögtön, ehhez gyakran el kell telnie egy kis időnek, és le kell folytatni azokat a szakmai vitákat, amelyek az objektív kép kialakításához szükségesek. Így történt ez a dohányzással kapcsolatos ártalomcsökkentés esetében is: szakmai álláspontok fogalmazódnak meg pro és kontra, nagy tekintélyű szakmai szervezetek is állást foglalnak tudományos kérdésekben, amelyeket szükséges megvitatni objektív szempontok figyelembevételével – egy szakmai vita lefolytatása ugyanis kizárólag tudományos és alátámasztható érvek mentén történhet.

Érdemes ezért áttekinteni, hogy mi az a három félreértés, amivel a leggyakrabban találkozhatunk az ártalomcsökkentés témakörében:

1. FÉLREÉRTÉS: MINDEN DOHÁNYTERMÉK UGYANOLYAN

Az elmúlt években rengeteg tudományos kutatás és nemzetközi egészségügyi állásfoglalás született világszerte, mely megállapította, hogy a különböző dohánytermékek működésében és hatásában hatalmas különbség lehet.

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) szerint például „a dohánytermékek lényeges eltérést mutathatnak vonzerő, addiktivitás és toxicitás szempontjából. A különbség nagyobb vagy kisebb kockázati profilhoz is vezethet, ami az egészségre is hatással lehet”.¹

A füstmentes technológiák hosszútávú hatására vonatkozóan – azok újdonságára tekintettel – még nem áll(hat)nak rendelkezésre hosszútávú adatsorok, azonban arra sem, hogy ezek ugyanolyan károsak lennének, mint a cigaretta. Az eddig rendelkezésre álló tudományos adatokból² már lehet arra következtetni, hogy egyes füstmentes technológiák választása a hagyományos dohánytermékekkel szemben a kibocsátott káros anyagok tekintetében alacsonyabb kitétséget jelenthet³ a dohányzó és környezete számára, mint a cigarettázás folytatása.

Ezek a füstmentes technológiák azonban csak azon felnőtt dohányzók számára jelenthetnek alter-

natívát, akik valamilyen okból nem szoknak le, ugyanis leghatékonyabb ártalomcsökkentés a dohányzók számára továbbra is a leszokás, mivel a leszokással bizonyítottan csökken a dohányzáshoz köthető megbetegedések kockázata.

2. FÉLREÉRTÉS: A FÜSTMENTES TECHNOLOGIÁK A LESZOKÁS ELLEN HATNAK

A dohányzással kapcsolatos ártalomcsökkentés első két pillére tehát továbbra is a megelőzés és a leszokás támogatás: akik eddig nem fogyasztottak dohány- és nikotin tartalmú terméket azoknak tanácsos a jövőben is egyértelműen tartózkodniuk ezekről, és akik jelenleg dohányoznak azoknak is a leszokás az első és legtudatosabb választás.

A globális evidenciák azt mutatják, hogy továbbra is kifejezett erőfeszítéseket kell tennünk közösen, hogy a dohánytermékeket távol tartsuk a kiskorúaktól. A termékfejlesztés és a pozicionálás során is kiemelt figyelmet kell tehát fordítani arra, hogy ezek az új típusú technológiák semmiképpen ne legyenek vonzóak a fiatalok számára.⁴ A felnőtt dohányzókat pedig edukálni kell arról, hogy a dohányzással összefüggő egészségügyi kockázatok csökkentésének legjobb módja továbbra is kizárólag a leszokás,

és hogy ezek az új füstmentes technológiák csak azoknak jelenthetnek alternatívát, akik valamilyen okból nem szoknak le, hanem folytatnák a dohányzást.

A füstmentes technológiákra történő váltás tehát kizárólag azoknak a felnőtt dohányzóknak jelenthet alternatívát a hagyományos dohánytermékek használatának folytatásához képest, akik valamilyen okból nem szoknak le. Ezek az alternatívák nem kockázatmentesek, hiszen ezek is tartalmaznak például nikotint, ami erős függőséget okozó anyag. A káros anyagok bevitel sem szűnik meg teljesen ezek használatával, de égés és füst hiányában kevesebb káros anyagot bocsátanak ki, mint a hagyományos dohánytermékek. A tájékoztatás és edukáció azért is fontos, hogy mindenki számára egyértelmű legyen: ezek az alternatívák tehát nem a leszokást segítő eszközök, nem is a bevett leszokást támogató terápiákat helyettesítik, használatuk kifejezetten a le nem szokó felnőtt dohányosok esetében merülhet fel.

3. FÉLREÉRTÉS: AZ ÁRTALOMCSÖKKENTÉS NEM, CSAK A ZÉRÓ TOLERANCIA SEGÍTHET A DOHÁNYZÁS ELLENI KÜZDELEMBEN

A dohányzással összefüggő egészségügyi ártalmakat ma már senki sem vitatja, ahogyan azt sem, hogy mindez komoly népegészségügyi problémákat okoz. Jelenleg több mint 1 milliárd ember dohányzik, és ez a szám az előrejelzések szerint a közeljövőben sem változik majd számottevően – a népességnövekedésre is figyelemmel. Magyarországon ma több mint kétmillió ember

gyűjt rá rendszeresen.⁵ Az ártalomcsökkentés legjobb és leghatékonyabb módja egyértelműen az, ha egyáltalán nem fogyasztunk dohány- és nikotin tartalmú termékeket. Ha már dohányzunk, akkor minél előbb szokjunk le, és ha valaki meghozta a döntést, akkor támogatni kell ebben.

A szakértők egy része kizárólag a leszokást említi megoldásként. Sajnos sokan vannak azonban, akik valamilyen okból mégsem szoknak le, számukra ez a megközelítés nem kínál előrelépést. Kutatások kimutatták, hogy a leszokással próbálkozóknak 5 százaléka jár tartós sikerrel segítség nélkül, és beavatkozás (NRT= Nikotin-helyettesítő terápia, gyógyszeres terápia, szakember nyújtotta tanácsadás) mellett a sikeres leszokási ráta 8 százalék.⁶

Azokkal a felnőtt dohányzókkal is foglalkozni kell azonban (a fennmaradó 92%-kal) akik nem szoknak le. A dohányzás okozta egészségügyi ártalmak visszaszorítása érdekében tett erőfeszítések egyik fontos feladata éppen az lehet, hogy azok is segítséget és lehetőséget kapjanak a témát érintő tájékozódáshoz, akik valamilyen okból kifolyólag nem szoknak le.

A cél tehát közös: csökkenteni a dohányzáshoz köthető egészségügyi problémák számát a világban. Ennek érdekében fontos a figyelemfelhívás a megelőzésre és a leszokás fontosságára. A le nem szokó felnőttek számára lehetőséget kell biztosítani a tájékozódásra, azaz megfelelő mennyiségű és minőségű információnak kell rendelkezésre állni a tájékozott döntéshozatalhoz azon új technológiákról is, amelyek választása esetén a káros anyagoknak való kitettség a cigarettázáshoz képest valószínűsíthetően csökkenthető.

Felhasznált források:

1. World Health Organization (2018) Tobacco Product Regulation: basic handbook <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/274262/9789241514484-eng.pdf?ua=1>
2. Chikako Sakaguchi, PhD, Yasufumi Nagata, PhD, Akira Kikuchi, BE, Yuki Takeshige, MS, Naoki Minami, MS (2021) ; Differences in Levels of Biomarkers of Potential Harm Among Users of a Heat-Not-Burn Tobacco Product, Cigarette Smokers, and Never-Smokers in Japan: A Post-Marketing Observational Study | Nicotine & Tobacco Research | Oxford Academic (oup.com)
3. R. Polosa, R. Emma, F. Cibella, M. Caruso, G. Conte, F. Benfatto, S. Ferlito, A. Gulino, M. Malerba, P. Caponnetto, (2021). Impact of exclusive e-cigarettes and heated tobacco products use on muco-ciliary clearance - R. Polosa, R. Emma, F. Cibella, M. Caruso, G. Conte, F. Benfatto, S. Ferlito, A. Gulino, M. Malerba, P. Caponnetto, 2021 (sagepub.com)
4. <https://www.pmscience.com/whats-new/are-youth-teens-children-using-heated-tobacco-products>
5. Knowledge Action Change - The Global State of Tobacco Harm Reduction 2020 <https://gsth.org/resources/thr-reports/burning-issues-global-state-tobacco-harm-reduction-2020/>
6. Payne, T.J. and Gaughf, N.W. (2008). Intensive Treatment of the tobacco dependent patient: A certification program for tobacco treatment specialists. Univ. Of Mississippi Medical Center.

A cikk társadalmi felvilágosítás céljából létrejött, reklámcélokat nem szolgáló tájékoztatás, megrendelője a Philip Morris Magyarország Kft.

Ők voltak a legjobbak!

Ahogy arról már korábban beszámoltunk, 2022-ben első alkalommal hirdette meg a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara (MESZK) a „Kossuth Zsuzsanna Nemzeti Egészségügyi Szakképzési Verseny”-t. A háromfordulós megmérettetésen számos lelkes tanuló vett részt, a nyertesek pedig büszkéek eredményükre

Alapápolás-gondozás, Elsősegélynyújtási alapismeretek ismeretkör döntős versenyzői, felkészítő tanáraikkal és dr. Takács Péter államtitkár, dr. Balogh Zoltán elnök, Mayer Andrea verseny védnök és dr. Oláh András a verseny főszervező társaságában

A versenyről

A szakképzési versenyen azon tanulók vehettek részt, akik Magyarország területén egészségügyi középfokú szakképzést folytató intézményben végzik tanulmányaikat. A diákok mellett ott álltak a felkészítő tanárok is, akik ugyanolyan büszkéek a sikerre, hiszen ők voltak a legügyesebbek.

Az első forduló során 592 versenyző saját iskolájában oldotta meg a 30 feladatból álló, a versenyszervező által összeállított központi interaktív versenyfeladatot. A második forduló a vármegyei döntő volt, ekkor a versenyzők beteg nélküli szituációs feladatot végeztek el, a feladathoz tartozó tevékenységeket mutatták be szimulációs eszközök használatával és szükség esetén imitátorok bevonásával. Az országos döntőn, amely egyben a har-

madik fordulót jelentette, a versenyzők beteg nélküli szituációs feladatot végeztek el, a feladathoz tartozó tevékenységeket mutatták be szimulációs eszközök használatával és szükség esetén imitátorok bevonásával.

Az alábbi ismeretkörökben hirdettek győzteseket:

- Alapápolás-gondozás, Elsősegélynyújtás,
- Belgyógyászat és ápolástan,
- Geriátria klinikuma, idős betegek speciális ápolása,
- Klinikumi és szakápolástani ismeretek/Sebészet és határterületeinek ápolástana.

A nyertesek

Nagy Andrea, a Békéscsabai Szakképzési Centrum, Szent-Györgyi Albert Tech-

nikum és Kollégium diákja azért jelentkezett a versenyre, mert szeretne volna megmérettetni magát, hogy mekkora tudással rendelkezik és azért is, hogy ezáltal is többet tanulhasson. Számára az egészségügy az emberek közötti összetartozást jelenti, a díjazás pedig hatalmas motiváció számára, hogy soha ne adja fel.

Szujó Éva Mária felkészítő tanárként segítette Andreát. A felkészülés folyamatos volt. „Az elvárások nemcsak a verseny idejére szólnak, hanem a majdani betegápolás, -gondozás körében végzett munkára is” – mondta Éva, aki nagyon boldog volt az eredmény után, sőt ezáltal öngigazolást is nyert, hogy jól csinálja.

Nádasdi Panna, a Semmelweis Egyetem Raoul Wallenberg Többcélú Szakképző Intézményének diákja. Kiskora

óta vágyik arra, hogy segíteni tudjon másokon. „Három év elég volt ahhoz, hogy megtapasztaljam azt az érzést, hogy számomra az egészségügy több, mint egy munka” – mondta Panna. Nagyon izgulós típus, ezért azzal nyugtatta magát, hogy veszítenivalója nincs. Ebből pedig országos első helyezés lett.

„Panna nyitott, érdeklődő, szorgalmas tanuló. Vannak céljai, és dolgozik is azok megvalósításán. Így a közös munka jól ment” – így gondolt vissza a versenyre *Matlákné Csizmadia Györgyi*, Panna felkészítő tanára, aki a többi kollégával együtt nagyon büszke az eredményre.

Dobosi Eliána, a Padányi Bíró Márton Római Katolikus Gimnázium, Technikum és Általános Iskola tanulója. A versenyre való jelentkezést a tanárai támogatása nagyban befolyásolta. Sokat jelentett számára, hogy a verseny teljes ideje alatt csak kedves, támogató és biztató szavakat kapott mindenkitől. „Az egészségügy számomra rengeteget ér. Szeretnék szerves részévé válni” – mesélte.

Felkészítő tanára, *Nagyné Kovács Erika* elmondta, hogy a felkészülés Eliána részére valójában már ötödik éve zajlik, hiszen 8. osztály után ebben az iskolában kezdte meg tanulmányait. „Derűs, barátságos, együttműködő személyisége lehetővé tette, hogy fél szavakból is értsük egymást” – tette hozzá.

Szegner Vince Gábor, a Váci SZC Seelye János Egészségügyi Technikum diákjaként jelentkezett a szakképzési versenyre. Számára nem volt kérdés, hogy részt vesz a megmérettetésen, később mentőtisztként szeretne dolgozni. „Nekem az egészségügy azt a pályát, azt a hivatást jelenti, amiért egész eddigi tanulmányaim során küzdöttem” – mesélte Vince. Felemelő érzés volt, amikor kimondták a nevét az első helyezettinél.

Ugyanígy érez tanára, *Dallos Tamás*, aki szerint Vince rendkívül elkötelezett

és motivált a tanulmányaival kapcsolatban. „Az elért eredmény mellett természetesen a legnagyobb siker számunkra, amikor egy diákunk ezt a hivatást választja” – jegyezte meg Tamás.

Fige Fanni, a Miskolci Egyetem Ferenczi Sándor Egészségügyi Technikum versenyzője volt. Az első hely mellett magabiztosságot is nyert, hiszen annyira lámpalázás, hogy nem is akart jelentkezni a versenyre. Hálás tanárának, *Csopják Juditnak*, aki nem hagyta annyiban a dolgot és sok időt és energiát fektetett a biztatásba és felkészülésre. „Változatos élmények kavargtak bennem a verseny után, hiszen nagy büszkeséggel töltött el tanítványom első helyezése, ugyanakkor tudom, hogy ez nagy szakmai kihívásokat állít eléem a jövőre nézve” – mesélte Judit.

Tóth Szabolcs, a Kecskeméti SZC Szent-Györgyi Albert Technikum tanulójaként nevezett. Számára az embereken való segítséget jelenti az egészségügy, végzős masszörként már megtanulta, hogy nagyon sok beteg emberen lehet segíteni masszázssal. „A vizsga után szeretnék mihamarabb elhelyezkedni a szakmában, és amíg dolgozni tudok, az embereken való segítség lesz a célom!” – mesélte lelkesen.

Bogdány Livia, Szabolcs osztályfőnöke szerint a felkészülésben sokat segített, hogy hetente három nap gyakorlatot a kórházban töltöttek a tanulók, így személyesen is részt vettek a betegek ellátásában. „Büszke és boldog voltam, ahogy az anya a gyerekére, hiszen az iskolában, amíg ott tanulnak, a saját gyermekeim” – így érzett Livia az eredményhirdetésnél.

Csillag Vivien, a Szegedi Tudományegyetem Kossuth Zsuzsanna Technikum és Szakképző Iskola tanulója, munka melletti, esti munkarendben végzi tanulmányait. A közös munka megkezdése előtt nagyon fontosnak tartották felkészítő tanárával, *Némethné Torma Idával*, hogy megismerjék egymást. A közös munka nagyon jó hangulatú volt,

szinte baráti lett a kapcsolatuk. „Vivien szorgalma, akarása, kitartása minden felkészítő tanár álma. Nagyon jó érzéssel töltött el, hogy az áldozatos munka és az általam felfedezett tehetség első helyet érdemelt a versenyen” – mesélte Ida a verseny kapcsán.

Nagy Szabina a Miskolci Egyetem Ferenczi Sándor Egészségügyi Technikumból osztályfőnöke biztatására nevezett a versenyre. Az, hogy első lett, még mindig hihetetlen számára, de megérte a sok tanulás. „Az a tudás, ami ezzel a szakmával jár, igen magasztos és büszke vagyok arra, hogy ezeket el-sajátíthatom” – így gondol az egészségügyre.

Borzáné Kádár Marianna, Szabina felkészítő tanára elmondta, hogy diákja végig aktívan vett részt a versenyfelkészítésben. Ez az aktivitás jellemezte az iskolai tanulmányait is. „A verseny lehetőséget adott arra, hogy a tanulók szakmai tudásukat felmérjék az eredeti munkakörnyezetet szimuláló gyakorlati feladatok által, így a verseny egyúttal felkészítést biztosított a szakmai vizsgára is” – mesélte Marianna.

Cserfalvi Tímea, a Nyíregyházi SZC Zay Anna Technikum és Kollégium diákja hirtelen felindulásból jelentkezett a versenyre, de nem bánta meg. Tizenhárom éve került az egészségügybe, de csak két és fél évvel ezelőtt nyílt alkalma a szakma elsajátítására. Nagyon örül a díjnak, és bízik benne, hogy kislányai előtt is jó példát mutat. „Már nagyon várom, hogy hivatalosan is ápolóként segíthessek a betegeknek” – mondta.

Varga Lászlóné, a felkészítő tanár úgy gondolja, hogy Tímea egyik legszebb napja volt, ha a szakmai szempontokat tartjuk szem előtt. „Már most készül a jövő évi versenyre. Remélem, jövőre is lesz lehetőségünk eljutni a versenyre és megmutatni, mit tudunk” – tette hozzá.

Treszkony V.

XVI. Szakma Sztár Fesztivál

2023. április 24–26. között került megrendezésre a XVI. Szakma Sztár Fesztivál, az országos szakmai versenyek döntője és bemutatója. 72 szakma 22 szakmacsoportjában versengtek a dobogós helyezésekért a fiatal szakemberek. A látogatók a EuroSkills verseny szakmai bemutatóiba és a WorldSkills nemzetközi válogató versenyéibe is bepillantást nyerhettek, továbbá kipróbálhatták saját tudásukat is. A Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara (MESZK) immáron második alkalommal vett részt a közel 15 ezres látogatószámú eseményen, ahol több száz pályaválasztás előtt álló fiatalnak mutathatták meg a szakma érdekességeit.

A mentőmotor csábította a fiúkat

A Szakma Sztár Fesztivál kiemelt célja a szakképzés, ezen belül a szakmaválasztás népszerűsítése és bemutatása mellett, hogy támogassa a pályaválasztás előtt álló fiatalokat, utat mutasson a felnövekvő generáció számára, valamint elősegítse a szakképzésben kiemelkedő tehetségek jövőbeni gondozását.

A háromnapos rendezvény idején a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara standján több állomáson is elka-landozhattak a pályaválasztás előtt álló fiatalok az egészségügy világába. Az egyik helyszínen az újraélesztést lehetett gyakorolni egy félautomata defibrillátor készülékkel, mentősök segítségével. Volt olyan szimulációs állomás, ahol egy úgynevezett „részeg szemüveg” segítségével megtapasztalhatták, hogy milyen nehéz ittas állapotban tájékozódni, koncentrálni.

Felejthetetlen élményt nyújtott az öregségi szimulátor kipróbálása is a gyerekek számára, hiszen megtapasztalhatták azt, hogy milyen érzés lehet, amikor az ízületeik már nem úgy mozognak, mint fiatal korban.

Ám talán a legérdekesebb az a betegszimulátor volt – egy felnőtt ember paramétereivel rendelkező baba –, amely képes pislogni, sírni, beállítható a pulzusa, légzése vagy akár a bélhangjai is. Emellett Pepper, a humanoid kommunikációs robot is a területen cirkulált, ezzel is növelve a MESZK standjának vonzerejét.

Gyakorolhatták az érdeklődők az újraélesztést

Tréfának indult a „részeg szemüveg” kipróbálása

Oláh András, a MESZK Oktatási, Továbbképzési és Tudományos Bizottság elnöke, a MESZK országos szakképzési vezetője elmondta: „Arra törekszünk, hogy élményalapú tájékoztatást adjunk a diákoknak az egészségügy különböző hivatásairól. Évről évre azt tapasztaljuk, hogy az érdeklődés fokozódik szakmánk iránt.”

„Nagy öröm volt látni, hogy a sok fiatal érdeklődéssel, aktivitással vett részt az általunk szervezett programokon. Olyan világba vittük be a tanulókat, ahol az intenzív osztályos környezetet volt lehetőségük előben megtapasztalni. Az egyik kollégánk beöltözve bemutatta számukra, hogy miként zajlik egy beavatkozás,

Majd ha én is idős leszek...

illetve bevonta őket bizonyos feladatok kivitelezésébe” – tájékoztatott a MESZK-elnök, dr. Balogh Zoltán.

Az egészségügyi dolgozók munkáját segítő legmodernebb eszközök, a pályaorientációs kiadvány és a szakmailag felkészült kollégák segítségével sikerült megszólítani a fiatalokat, és reményeink szerint köztük a jövő szakdolgozói generációját is.

A kiállításon való részvétel egészen biztosan pozitív hatással volt a látogatókra, a standtól távozók hasznos tudással, élményekkel gazdagodtak.

-bt-

Az egyik szimulációs bábu

Videós anyag
az eseményről
itt látható:

75 éves a gyógyszerértári asszisztensi képzés

A Magyar Gyógyszerészeti Kamara (MGyK) vándorgyűlését – a Covid-pandémia miatt három év kihagyás után – 2023. március 24–25-én rendezték meg Bikalon.

Dr. Balogh Zoltán átadja a MESZK elismerését dr. Hankó Zoltán elnöknek

Hetvenöt évvel ezelőtt indult el a gyógyszerértári asszisztensképzés, és ezt a kiemelt jelentőséggel bíró örömteli eseményt a vándorgyűlés péntek délutáni szekciójában ünnepelhettük meg. Szerencsésnek érzem magam, hogy ez az ünnepi megemlékezés éppen tagozatvezetői mandátumom idején történt meg, és ez az ünnep azzal vált számomra teljessé, hogy mindezt a két szakmai kamara elnökével együtt élhettük át.

A program dr. Hankó Zoltán MGyK-elnök megnyitójával kezdődött, aki tisztelettel és szeretettel beszélt a gyógyszerértári asszisztensi kollégák munkájának fontosságáról, a két kamara közötti további szoros együttműködésről és az asszisztensi tagozat tagjainak közös érdekképviseletéért való elkötelezettségének is hangot adott. Ezután dr. Balogh Zoltán MESZK-elnök köszöntötte a rendezvény résztvevőit. Köszöntőjében visszaemlékezést hallhattunk az

egészségügyi szakdolgozók képzésének történelméről, kialakulásáról, fontosságáról, sokszínűségéről, az oktatási rendszer kialakulásáról, továbbá visszaemlékezett a MESZK és a gyógy-

szertári szakdolgozók hosszú, közös múltjára is: tagozatunk a MESZK megalkakulása óta képviselve volt a szervezetben. Elnök úr hangsúlyozta a gyógyszerész és gyógyszerértári asszisztensek egymásra utaltságát, egymás segítségét, harmonikus együttműködésünket, a betegbiztonság és betegellátás iránti elkötelezettségünk példamutatását. Záró gondolatként kiemelte a két kamara közötti teljes egyetértésben való további együttműködésbe fektetett pozitív jövőképét, majd a Magyar Gyógyszerészeti Kamara elnökét, dr. Hankó Zoltánt és dr. Horváth-Sziklai Attila hivatalvezetőt MESZK-díjban részesítette a gyógyszerértári asszisztensi képzésért végzett kimagasló és példamutató munkájuk elismeréseként.

Empirikus tapasztalatom szerint az elmúlt évek során a gyógyszerértári asszisztens-szakasszisztens képzésben a szakmaiságot, az elhivatottságot, az épp aktuális szakképzési és

Dr. Horváth-Sziklai Attila hivatalvezető is MESZK-elismerésben részesült

Ünnepi hangulatban (balról jobbra: dr. Horváth-Sziklai Attila, Rózsa Melinda, dr. Balogh Zoltán, dr. Hankó Zoltán)

A MESZK elnöke köszöntötte az egybegyűlteket

Az elismerő oklevél

felnyitóképzési törvényeknek teljes mértékben megfelelő, a verseny- és munkaerőpiacnak maximálisan megfelelni akaró két kiemelkedő gyógyszerész kapta ezt a kitüntető díjat. Az elismeréshez ezúton is gratulálunk!

A díj átadása után Fábris Lászlóné, az Orea-Hygiea pro assistentiam pharmaciae Alapítvány elnöke tartott nagyon tartalmas, tényleg a képzésünk kezdete óta eltelt 75 év teljes mértékben felölelő, szakmailag igényesen felépített előadást, amit ezúton is köszönünk.

Fábris Lászlóné, az Orea-Hygiea pro assistentiam pharmaciae Alapítvány elnöke

Végezetül Rózsa Melinda tagozatvezető (MESZK Gyógyszertári Asszisztensi Szakmai Tagozat) számolt be az idén januárban kiküldött gyógyszerügyi asszisztensi kérdőívek elemzésének témájában. A válaszok vizsgálata, statisztikai eredményeinek bemutatása az ünnepre való tekintettel egy kedves, mosolygásra helyet adó, üdítő előadás keretében zajlott.

Isten éltesen bennünket a szakképzés 75 éves alkalmából is!

Rózsa Melinda
elnök
MESZK Gyógyszertári Asszisztensi Szakmai Tagozat

Rövid videó a témában:

IV. Sürgész-konferencia

A MESZK Országos Szervezete és Sürgősségi Betegellátás Szakmai Tagozata szervezésében került sor 2023. június 2-án a IV. Országos Sürgősségi Konferenciára a Lurdy Házban. A konferencia védnöke dr. Takács Péter, a Belügyminisztérium egészségügyi államtitkára volt, a megjelenteket dr. Balogh Zoltán, a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara elnöke és Banga Béla Erik, a MESZK Sürgősségi Betegellátás Szakmai Tagozat országos tagozatvezetője köszöntötte. A három különálló szekcióban szervezett előadás-sorozaton összesen 11 előadást hallgathattak meg a résztvevők, minden szekciót kerekasztal-beszélgetéssel zártak.

Kerekasztal-beszélgetés (a résztvevők balról jobbra: dr. Balog Dániel, Mgr. Dudich Tomáš, Szilágyi Anna Mária és Banga Béla Erik, a konferencia főszervezője)

A konferencia első szekciójában a szomszédos országokból felkért előadók beszámolóit által nyerhettünk betekintést a szerbiai, a romániai és a csehországi sürgősségi ellátórendszer működésébe és szakmai irányelveibe. Az előadások sorát dr. Balog Dániel, a Zentai Közkórház Belgyógyászati Osztálya és Sürgősségi Ambulancia belgyógyász szakorvosjelöltje kezdte „Az ACS intra- és interhospitalis sürgősségi ellátása Szerbiában és a Zentai Közkórházban” című előadásával, ezt Szilágyi Anna Mária, a Marosvásárhelyi Megyei Sürgősségi Kórház, Sürgősségi Betegellátó és Rohammentő Egységének diplomás ápolója, harmadéves orvostanhallgató előadása követte, aki a romániai sürgősségi ellátás helyzetét

ismertette a kezdetektől napjainkig. A közép-csehországi régió mentőszolgálatának adjunktusa Mgr. Dudich Tomáš mentőápoló a cseh sürgősségi betegellátó rendszer felépítéséről és működéséről beszélt a szép számú hallgatóságnak.

A szomszédos országok körképét dr. Zacher Gábor oxiológus, honvéd- és katasztrófa-orvostani szakorvos nagy érdeklődésnek örvendő szakmai előadása követte, aki mérgezések, inhalációs sérülések témában foglalta össze a tudnivalókat.

A II. szekcióban a prehospitális ellátás egy-egy speciális ágazatával ismerkedhettek meg a résztvevők, elsőként a vízi mentésről hallhattunk érdekes előadást Seller András elnöktől (Szegedi

Dr. Zacher Gábor előadásában a mérgezésekről és az inhalációs sérülésekről beszélt

A konferencia szüneteiben különféle eszközökkel is megismerkedhettek az érdeklődők

Vízimentő és Tűzoltó Szakszolgálat), aki beavatott bennünket az úszómentési, strandmentési és bűvármunkák kulisszatitkaiba, továbbá szakszolgálatuk tevékenységét is röviden ismertette.

Az Országos Mentőszolgálat – Központi Irányító Csoport mentésirányító, irányító csoportvezetője, **Fajth Kornél** tartott előadást „A XXI. század mentésirányítása – A mentésirányító a mentés első pillére” címmel.

Mentőmotor felszerelés testközelből

Ezt követte **dr. Jászkuti Ákos** (mentőorvos, regionális igazgató – Magyar Légimentő Nonprofit Kft.; Országos Mentőszolgálat Közép-dunántúli Régiója) előadása, aki a légi mentés prehospitalis életmentő, invazív beavatkozásait ismertette a megjelentekkel. A szekciót a Magyar Mentőmotor Alapítvány munkatársának, **Cseh Sándornak** az előadása zárta, aki alapítványuk pontos tevékenységéről számolt be.

Seller András a vízimentők érdekes munkájáról mesélt

Végül, hagyományosan, a hazai kórházi sürgősségi ellátás területéről hangoztak el előadások. A stroke sürgősségi ellátásának folyamatáról és eredményességéről **dr. Papp László** egyetemi tanársegéd, okleveles ápoló (Szegedi Tudományegyetem Szent-Györgyi Albert Klinikai Központ Sürgősségi Betegellátó Önálló Osztály) beszélt, a triázskommunikációról tartott szakmai előadást **Baji Anikó** triáz-szapoló, egészségügyi kommunikációs szakember (Uzsoki Utcai Kórház, Sürgősségi Betegellátó Osztály; Akut Szakasz). A konferencia zárásaként a törökországi földrengést követő mentésről számoltak be az ott szolgálatot teljesítő kollégák.

A konferencia idején könyvbemutatón is részt vehettek az érdeklődők, amelyen elsősorban a sürgősségi ellátással és a Covid-19-járvánnyal kapcsolatban megjelent könyvek, kötetek kerültek bemutatásra.

A Sürgősség-konferencián a magas színvonalú szakmaiság mellett idén is szerepet kapott a közösségépítés, az ebéd-szünet után köszöntötték az eseményen részt vevő „legeket” is, így például az elsőként regisztrálókat, a három legfiatalabbat, a három legidősebbet és többek között az OMSZ csapatát, ahonnan 71 fő érkezett a konferenciára.

B. T.

Fajth Kornél a mentésirányítás témájában adott elő

Dr. Balogh Zoltán
Mentők napi
köszöntője itt
tekinthető meg:

Merre tovább, gyógyszergyártás?

A gyógyszerkutatás végigkíséri az emberiség történetét. A különböző korokban történt „kutatások” természetesen nem lehetnek egyenértékűek a mai fogalmak szerinti tudományos tevékenységgel, de eredményeik a maiguk idejében sok betegnek segítettek. Ráadásul a kutatási terület meglehetősen fejlődőképesnek mutatkozott.

A mai értelemben vett gyógyszerkutatás, majd ezt követően a gyártás Európában alakult ki a reformkor kezdetén, vagyis a 19. század elején. A fejlődés a kis, családi patikákból indult. Az apáról fiúra öröklődő szakma művelői apró házi laboratóriumaikban folyamatosan azon dolgoztak, hogy az elődöktől örökölt recepteknél hatásosabb, az adott betegséget sikeresebben gyógyító patikaszerket állítsanak elő és tegyék azokat hozzáférhetővé az arra rászoruló pácienseknek. Ennek eredményeként, pár évtized leforgása alatt a családi vállalkozásokból kifejlődtek az első, ipari méretekben termelő gyógyszergyárak. Ehhez persze szükség volt a gyógyszeripar fejlődését alaposan felgyorsító európai ipari forradalomra is, annak találmányaival, újfajta technológiáival és módszereivel együtt. Ezek birtokában már megkezdődhetett az olyan, természetben nem található anyagoknak az előállítása, amelyekkel az addig gyógyíthatatlannak tartott betegségeket igyekeztek a kutatók leküzdeni. A fejlődés ezen fázisa pedig lehetővé tette, hogy kezdetét vegye a világméretű gyógyszeripar megjelenése.

Tudományágak előnyös kölcsönhatása

A továbbiakban a gyógyszerkutatás és -előállítás szinkronban fejlődött a gyógyítás tudományával, illetve a biofizikával, a vegyészettel és számos más tudományággal. Ezek kölcsönös és előnyös hatással voltak egymásra, így mindegyikük fejlődését élenként támogatta és serkentette a többi tudományág.

Kezdetben sok, gyógyszerekkel kísérletező tudós egy-egy új anyag hatásosságát saját magán próbálta ki. Nem egynek ez okozta a vesztét, mert

belehalt a kísérletbe. A gyógyszer-előállítás iparosodása megszüntette ezt a meglehetősen gyakori kísérletező eljárást. A gyógyszerek előállításának

Felgyorsult a kutatás

Az új gyógyszerek felkutatása a gyógyítás több ezer éves története alatt leginkább a természetben fellelhető sokféle állati, növényi és ásványi eredetű anyagokra alapozódott. A nagy fordulat a gyógyszeripar és a kutatólaboratóriumok történetében a 20. század első évtizedei után következett be és a penicillin felfedezésével, illetve később, annak a gyógyításban világszerte általánossá váló elterjedésével következett be. A negyvenes évek vége felé jelent meg a szintetikus szerves kémia, amelynek gyakorlati alkalmazásával lehetővé vált a „nem természetes alapú” gyógyszerek, illetve „gyógyszerjelöltek” előállítása, ami felgyorsította a kutatómunka fejlődését, általánossá válását. Annak ellenére, hogy a modern gyógyszeripar szempontjából óriási előrelépést jelentett a szintetikus kémia megjelenése és az így előállított új gyógyszerek segítségével sok, korábban gyógyíthatatlan betegség kezelhetővé vált, az újdonságok megjelenésével szinte párhuzamosan újabb gondok is jelentkeztek a gyógyításban. Ilyen például a mai napig problémás rezisztencia kérdése.

A kutatás, gyártás fejlődésének következő állomásán az egyik fontos szerep a nyolcvanas évektől robbanásszerűen terjedő digitalizációnak jutott. A korábban hosszadalmas kutatás, keresgélés után véletlenszerűen megtalált gyógyszerfejlesztés szempontjából hasznos molekulák időigényes keresgélése helyett hadrendbe állt a komputer, amely nemcsak gyorsabban és célratörően dolgozik, mint a kutatók, de számos esetben az élő állatokon végzett gyógyszerkísérleteket is feleslegessé teszi.

és alkalmazásának társadalmi méretű ellenőrzése, árusításuk korlátok közé szorítása egyidős a gyógyszerek gyártásának ipari méretűvé válásával. A gyógyszerkutatás szabályait először a tudományos etika, később azonban a törvények egyre fokozódó szigora rögzítette és rögzíti a mai napig.

Képzés, szakirányú programok

Két dán kutató, *Jukka Rantanen* és *Johannes Khinast* pár évvel ezelőtt egy tanulmányban latolgatta a gyógyszer-gyártás jövőjének várható irányát. Bevezetőjükben megállapították, hogy a teljes iparágnak és a hozzá tartozó kutatási folyamatnak sürgős szüksége lenne egy alapos megújulásra, amely

innovatív technológiákat, új megoldásokat és modernizált, magas minőséget képviselő tervezési folyamatokat igényelne. Szükség lenne továbbá a kísérleti technikák minél nagyobb mértékű komputerizálására és a MI (mesterséges intelligencia) kutatási folyamatba való bevonására. Kiemelt figyelmet igényel a jövő gyógyszer-szeinek minőségi képzése, valamint különböző szakirányú programok irányítása mellett a gyógyszermérnöki elemek fejlesztése. A jövő kihívása az is, hogy megteremtsek a minél inkább személyre szabható gyógyszereket, valamint a lehető legalacsonyabb szintre csökkentsék a mellékhatások számát és erősségét.

Hidegkuti Alexa

Első hazai próbálkozások

A hazai gyógyszerkutatás, majd -gyártás atyjaként és megalapozójaként a szakirodalom a 19. század elején született *Wagner Dánielt* tartja számon. Kezdetben Pesten a saját, Nádor nevű patikájának hátsó traktusában alakított ki egy laboratóriumot, ahol új gyógyszerek előállításával kísérletezett. Később, az 1840-es évek táján megalapította a Pesti Technikai Vegyészeti Rt.-t. Kezdetként vállalkozásával az akkor alakuló hazai vegyipar alapanyagokkal (szóda, borkósav, kénsav stb.) való ellátását tűzte ki célul. Majdnem 20 év telt el, amikor 1867-ben Soroksáron életre hívták az új gyárat, amelynek alapítói között ott volt a kor néhány híres orvosprofesszora is, mint *Balassa János* és *Korányi Frigyes*, a gyógyszerészek közül pedig *Vass Illés* és *Vlasek Ede*. Az új gyár, amelynek épületét a társaság *Wagnertől* vette át, a Központi Magyar Gyógyszerészeti és Művegyészeti Vállalat Rt. nevet kapta.

A gyógyszerfeldedezés fejlődése

Az Egyesült Államokban működő Gyógyszerészeti Tudományos és Klinikai Gyógyszerészeti Hálózat (UCI) szakértői a gyógyszerkutatás jövőjét a következőkben fogalmazták meg: „A jövő terápiás ágenseinek kifejlesztése nyilvánvalóan ugyanazokat az alapvető tudományágakat foglalja magában, amelyek mindig is a gyógyszerkutatás középpontjában álltak, nevezetesen a strukturális biológiát, hogy információt nyújtson a cél-biomakromolekulákról; kémia a gyógyszerjelöltek tervezéséhez és szintetizálásához; és farmakológia a gyógyszer és a cél közötti kölcsönhatás hatásainak meghatározására. A gyógyszerfeldedezés következő szintre emelése teljesen új megközelítést igényelhet, de valószínűbb, hogy ehelyett új tudományágak és/vagy jelentősen továbbfejlesztett technológiák bevezetése lesz a folyamatba. Valószínűnek tűnik, hogy a kifinomult új számítási, bioinformatikai, farmakogenomikai, mérnöki és/vagy nanotechnológiai módszerek integrálása a folyamatba a gyógyszerfeldedezés fejlődésének következő szakaszához vezet.”

Vese- és szívbetegeknek is segíthet

A világ számos kutatóközpontjában hosszabb ideje vizsgálják már a krónikus vesebetegség okait és más kórképekkel való szoros kapcsolatait. A kutatások különös aktualitását az adja, hogy az évente összesített egészségügyi statisztikák szerint globálisan folyamatosan nő a krónikus vesebetegek száma. A Magyar Nefrológiai Társaság becslése szerint körülbelül másfél millió hazai idült vesebeteg lehet, közülük sokan nem is tudnak a betegségükről. Ezért is olyan fontos, hogy új, modern gyógyszerek jelennek meg, amelyek javíthatnak az állapotukon.

A különböző kutatócsoportok, kísérleti munkájuk eredményeként, egybehangzóan megállapították, hogy a krónikus vesebeteg esetek többsége közvetlen összefüggést mutat a vizsgált személynél fennálló diabétesszel, magas vérnyomással, illetve szív- és érrendszeri problémákkal. Az idült vesebetegeknél gyakori tünet az erek elmeszesedése is. A cukorbetegség és a magas vérnyomás együttes hatásaaként alakul ki a páciensek 75 százalékánál a krónikus vesekárosodás. Annak legsúlyosabb stádiumában a páros szerv már szinte egyáltalán nem tudja

ellátni feladatát, a vizelet szűrését, az a betegnél már csak mesterséges úton, heti többszöri művesekezeléssel, végző soron pedig vesetranszplantációval oldható meg.

Fékezi a fehérjetermelést

Fenti összefüggések felismerésével a kutatók megkezdhatték tudományos munkájuk következő fázisát: a betegek életminőségét javító, életéveinek számát növelő gyógyszermolekulák megtalálását és hatásos készítménnyé fejlesztését lehetővé tevő előkészületeket.

Az amerikai Washington Egyetem nefrológiai részlege és az Amerikai Szív Társaság kutatói például számítógépes szimulációt és kísérleti elemzést is végeztek. Ennek köszönhetően azonosítottak egy specifikus fehérjét (VEGFA), amely termelődésének intenzitása hozzájárulhat a krónikus vesebetegeknél a felgyorsuló meszesedéshez. Ebből pedig arra következtettek, hogy a VEGFA működésének gátlása, lelassítása csökkentheti a meszesedési kockázatot az érrendszerben. Egy ilyen hatású gyógyszer, amely lehetővé teszi a beteg célzottabb, személyre szabottabb terápiáját, nagy lépést jelentett a krónikus vese-

Figyelni kell a kölcsönhatásra

Habár a dapaglifozin, mint az eddig felsoroltakból is kiderül, kiváló újdonság és szedése minden bizonnyal számtalan krónikus vesebeteget megmenthet a szív- és érrendszeri okok, vagy a veseműködés hirtelen leállása miatt bekövetkező haláltól, szedése óvatosságot és a kezelőorvossal folyamatos kommunikációt igényelhet. Nem hanyagolhatók el a betegek rendszeres labor- és kontrollvizsgálatai sem, mert számtalan mellékhatása, illetve más gyógyszerekkel való kölcsönhatása lehet – figyelmeztet a drug.com amerikai, gyógyszerhasználatról foglalkozó link. Nagyon ritkán, de néhány speciális esetben (például dapaglifozint szedő, közben valamilyen műtéten átesett diabéteszeseknél) tapasztalható ketociadózis, húgyúti fertőzések megjelenése, szintén ritkán, de előfordulhat a nemi szerveken és környékén bőr alatti szövetkárosodás (elhalás) is, amit bakteriális fertőzés okozhat. A gyógyszerkölcsönhatások tekintetében a vérnyomáscsökkentők, illetve az alacsony vérnyomásra szedett gyógyszerek körültekintő, folyamatosan ellenőrzött szedésére ajánlott fokozott figyelmet fordítani.

betegség kezelésében, mert korábban csak nagyon korlátozott eredményeket elérő készítmények álltak az orvosok rendelkezésére.

Az első, a korábbi készítményektől alapjaiban különböző, dapagliflozin hatóanyagú gyógyszert két évvel ezelőtt, 2021 áprilisában hagyta jóvá krónikus vesebetegség kezelésére és engedélyezte annak forgalmazását az Egyesült Államok Élelmiszer- és Gyógyszerügyi Hatósága (FDA). A szájon át szedhető tabletta egy új gyógyszercsoport, az SGLT-2-gátlók első tagja volt. Legfőbb és eredeti célként a kutatók a 2-es típusú diabéteszesek alapbetegségének a kezelését tűzték ki, mert gátolja a hypoglykaemia kialakulását, egyensúlyban tartja (megfelelő életvitel esetén) a vércukorszintet, csökkenti a testsúlyt és a vérnyomását. A hatóanyaggal történt további kutatások újabb, életmentő hatásokat is megmutattak. Ráadásul ez nemcsak a cukorbetegség kezelésénél, hanem a krónikus vesebetegeknél is sikerrel alkalmazható. Náluk is csökkenti a szívroham és szívelégtelenség kockázatát, valamint késlelteti a krónikus vesebetegség előrehaladását. „A betegség lelassulása megváltoztathatja a krónikus vesebetegségben szenvedők mindennapjait, és reméljük, hogy ezeket az új kezeléseket a megfelelő étrend, a testmozgás és az életmód támogatásával visszaadják nekik a régi életüket. Bár a dapagliflozin általában jól tolerálható, mint minden gyógyszer, ennek is lehetnek mellékhatásai. Ezért fontos, hogy a klinikusok azokról felvilágosítsák a krónikus vesebetegségben szenvedőket. Így tájékozottan dönthessenek a kezelésekről, és tisztában legyenek azal, hogyan csökkenthetik az ártalomkockázatot” – nyilatkozta *Fiona Loud*, a Kidney Care UK szakpolitikai igazgatója az új gyógyszer bevezetésekor Nagy-Britanniában.

Lóránth Ida

További klinikai vizsgálatok

Az FDA a forgalmazás jóváhagyása előtt elrendelt egy klinikai vizsgálatot, amely a dapagliflozin hatékonyságát, a krónikus vesebetegek veseműködésének javulását és kardiovaszkuláris halálozási kockázatuk csökkenését figyelte meg egy több központú, kettős vak vizsgálatban. Abba véletlenszerűen 4304 beteget választottak be. Egyik csoportjuk placebót kapott, a másik dapagliflozint. A tanulmány összehasonlította a két csoport egyes betegeit annak alapján, hogy kinél mennyire összetett (kombinált) volt a betegsége, annak eredményeként volt-e már nála 50 százalékos veseműködés-csökkenés, amely előre jelezheti a veseelégtelenséget, illetve a szív- és érrendszeri okból bekövetkező halálozást. A vizsgálat eredménye szerint a gyógyszerrel kezelt 2152 beteg közül 197 személynél fordult elő a szomorú végkifejlet, míg a placebós csoportnál 2152 személy közül 312-nél.

A kutatások egyelőre nem foglalkoztak mélyrehatóan azzal a kérdéssel, hogy azoknál a krónikus vesebetegeknél, akiknél genetikai okokra vezethető vissza az állapotuk, illetve folyamatosan visszatérő policisztás márkép miatt lettek krónikus vesebetegek, hatásos lehet-e a dapagliflozin.

Egészségkárosító hosszú szieszta

Régebben, a nyári forróság miatt főként a mediterrán vidékeken volt divatos a délutáni szieszta, de a földi klíma folyamatos és megállíthatatlannak látszó felmelegedésével egyre északabbra húzódik ennek a szokásnak az elterjedése. A közelmúltban egy spanyol egyetemi kutatócsapat (Barbara Vizmanos, Ana Isabel Cascales, María Rodríguez-Martín, Diego Salmerón, Eva Morales, Aragón-Alonso, Frank A. J. L. Scheer, Garaulet Márta) tette közzé az elhízás és szövödményeinek kutatásával foglalkozó Obesity című tudományos folyóiratban azt a dolgot, amely a fél óránál hosszabb időre elnyúló délutáni szieszta egészségügyi hatásait elemzi.

A kutatócsoport célja elsősorban az volt, hogy kiderítsék, az ebéd utáni szunyókálás milyen hatással lehet az emberi test anyagcsere-folyamataira, milyen hatásai mutathatók ki az étkezés utáni szunyókálásnak a szervezet működésére, lehet-e kapcsolatot találni az elhízás és a rendszeres sziesztázás között, lehet-e annak nem várt eredménye az elhízás és annak súlyosabb következménye, a metabolikus szindróma kialakulása terén.

Hosszú alvás – elhízás

Megvizsgálták továbbá, hogy a rendszeres szieszta időtartama, vagyis az, hogy fél óránál kevesebbet, esetleg annak többszörösét töltik-e szundikálással a délutáni órákban az általuk megvizsgáltak, különböző hatást váltanak-e ki az adott személyben vagy az eredmény szempontjából lényegtelen az alvás időtartama. A felsorolt hatások megfigyeléséhez egy spanyol

város, Murcia és környékének lakói közül háromezer főnél valamivel nagyobb csoportot választottak ki annak felnőtt lakosságából. Náluk egyenként megmérték testük fizikai paramétereit, feljegyezték táplálkozási szokásaikat és esetleges szenvedélyeiket (dohányzás, alkohol), azt, hogy házasságban élnek vagy magányosan, rákérdeztek mindennapi rutinjukra (étkezések ideje, gyakorisága, reggeli keletés, esti lefekvés időpontja, éjszakai alvás minősége stb.).

Nappali szundi – éjszakai álmatlanság

Az Egyesült Királyság Biobankja és az Amerikában működő 23andMe kutatóközpont és génbank közös projektjében megvizsgálta országaik lakosságának nappali alvási szokásait. Annak eredményeként megállapították, bár lényeges különbségek vannak a mediterrán országok és Nagy-Britannia, illetve az amerikai államok többségének klimatikus viszonyai között, a sziesztát mindkét helyen ismerik és gyakorolják is. A különbség leginkább az ebéd után szunyókálók életkorában és a szenderegés rendszerességében van. A briteknél és az amerikaiaknál napi rendszerességgel ebéd után leginkább az időskorúak pihennek le, a fiatalabbak

közül sokan csak a munkaszüneti napokon sziesztáznak. A kutatók kérdéseire választ adók közül sokan csak a „néha, nagy ritkán” választ jelölték meg. A megkérdezettek válaszaiból az is kiderült, hogy az ágyban, kanapén kényelmesen elnyújtózók többsége lényegesen tovább alszik, mint a fotelben szenderegők. A hosszú délutáni alvás pedig éjszakai, ébrenléttel töltött órákat jelenthet. Ennek ellensúlyozására pedig sokan már este nyugtatót, altatót vesznek be és ezzel kialakulhat egy ördögi kör, ami egészségtelen és káros lehet. Az időskorúaknál egyébként a hosszú nappali szunyókálás gyakran valamilyen rejtett alapteregséget is feltételezhet.

Édes ízt kívánnak az ébredők

A spanyol vizsgálat szerint az abban részt vevő több mint háromezer személy egyharmada elhízott volt. Döntő többségük – 78 százalékuk – nő. A normálértéknél magasabb volt a vércukor-, vérnyomás- és koleszterinszintjük, többségük azt állította, hogy szinte napi rendszerességgel sziesztázik és szunyókálás után felébredve erőteljes éhséget érez. Úgy nyilatkoztak, ha ebéd után nem pihenhetnének le, a nap hátralévő részében nem tudnának semmilyen munkát végezni, mert fáradtak, álmosak, kialvatlanok lennének. Napi szunyókálásuk motivációját a pihenés iránti késztetésükkel (49 százalék), fáradtsággal (36 százalék), rosszulléttel (19 százalék) magyarázták, 8 százalék a szieszta után is azt állította, hogy rosszul érzi magát. Ébredés után 42 százalék érzett éhséget, 63 százalékuk édes ételt kívánt, 7,5 százalékuk pedig sósat. A spanyol kutatók megállapítása szerint: „A dohányzás (napi több cigaretta elszívásával), az étkezések és az alvás időzítése (azaz az étkezés késleltetése és az alvás késleltetett kezdete), valamint az energiabevitel eloszlása a nap folyamán (magasabb energiabevitel ebédre, a sziesztát megelőző étkezés) közvetítette a hosszú szieszták és a magasabb BMI közötti összefüggést, amint azt a szignifikáns átlagos ok-okozati közvetített hatás mutatja.”

A mérések eredményeinek elemzése után a kutatás megállapította: a résztvevők több mint egyharmada (35 százaléka) napi rendszerességgel sziesztázott. Közülük 16 százalék fél óránál is sokkal hosszabb időn át szundikált. Összehasonlítva adataikat az egyáltalán nem sziesztázókéval, náluk lényegesen rosszabb értékeket találtak, magasabb volt a BMI-jük és azzal együtt nőtt az ártalmas derékbőségük, a többségük túlsúlyos vagy elhízott volt, reggeli éhomi cukorértékük, vérnyomásuk szisztolés és diasztolés értéke is magasabb volt. Érdekes eredmény volt, amelyet a fél óránál kevesebb időt szunyókálóknál találtak: nekik kedvezőbbek lettek az eredményeik, mint az egyáltalán nem sziesztázóknak. Az

ebéd utáni hosszú alvást produkálók-nál gyakrabban tapasztaltak emésztési problémákat és az éjszakai alvás anomáliái sem voltak ritkák.

Sokféle oka lehet az elhízásnak

A vizsgálat lényegét a kutatók abban látták, hogy egy viszonylag szűk népességcsoport kultúrájába már életmódbeli szokásként beépült viselkedésforma jellemzőinek és hatásainak részletes elemzése által a mediterráneum lakosságszámánál sokkalta nagyobb tömeg (jelenleg világszerte legalább 1 milliárd ember), táplálkozással, pihenéssel ártalmas szokások gyakorlása folytán kialakult egészségügyi

problémáinak eredetét, és azok orvoslásának megkísérlését tenné lehetővé. Az elhízásról ma már ismert tény, hogy nemcsak fizikai, hanem mentális okai és következményei is egyaránt lehetnek. Az is nyilvánvaló, hogy nem egyetlen tényező – mint azt sokáig hitték –, a szükségesnél több táplálék rendszeres fogyasztása az oka, annál sokkal összetettebb, „többszereplős” folyamat áll a folyamat hátterében. Ennek megfelelően minden elhízott személy kezelése más-más megközelítést igényelhet. Beleértve ebbe nemcsak a táplálkozási és életmódbeli viselkedés alapos vizsgálatát, hanem például az adott személy alvási szokásait is.

L. I.

Kamarai kedvezmények – éljen velük!

Az alábbiakban összegyűjtöttük a kollégák számára a MESZK-tagsággal igénybe vehető kedvezményeket. A felsorolt kedvezményekről további információk a www.meszk.hu honlapon, a Szolgáltatások menüpont Kedvezmény alpontjában érhetők el.

Generali Biztosító

A Generali Biztosító kamarai tagoknak és családtagjaiknak az élet számos területére kiterjedő biztosítási védelmet kínál csak a MESZK tagok által elérhető partnerkedvezményekkel. Partnerkedvezménnyel csökkentett lakás-, casco- és kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás megkötésére kizárólag online van lehetőség.

Karantén Kantin – egy szakácskönyv mindenkiért!

20 sztárséf, 40 recept, 100 oldal! A Karantén Kantin szakácskönyv a MESZK honlapján megadott linken, belépés után ingyen letölthető, kizárólag kamarai tagok számára!

OTP Bank

Kedvezményes számlanyitás kamarai tagok számára az OTP Banknál. A MESZK-kártya felmutatásával bármely OTP Bank-fiókban a MESZK Platina Munkáltatói ajánlat kedvezményt igénybe tudják venni.

Vodafone

Vegye igénybe a Vodafone Magyarország Zrt. szolgáltatásait és éljen a MESZK-tagoknak nyújtott kedvezményekkel!

Telekom

A MESZK Tagi M díjcsomaggal immár az összes Telekom mobil- és vezetékes szám korlátlanul 0 Ft-ért hívható, ez több mint 5 millió hívószám díj-

mentes hívását jelenti. A MESZK Tagi L díjcsomaggal az összes belföldi normál díjas mobil- és vezetékes szám korlátlanul 0 Ft-ért hívható! Mindkét díjcsomag mellé 25% kedvezménnyel veheti igénybe a Flotta Net mobilnet csomagokat tetszés szerinti adatmennyiséggel 500 MB-tól a korlátlan 5G képes netig. Ráadásul, ha az otthoni szolgáltatásait is a Telekomtól veszi igénybe, úgy a Magenta 1 kedvezmény keretében 30% otthoni havidíj-kedvezmény is igénybe vehető a többi Magenta 1 kedvezmény mellett!

Babapont

Jó minőségű termékek a várandósság és a babagondozás idejére is. Budapest területén ingyenes kiszállítás, a MESZK-kártya felmutatójának 10% kedvezmény: www.babapont.unas.hu

OrtoProfil-Centrum Kft.

Az OrtoProfil-Centrum Kft. a kamarai tagok magas szintű szakmai munkájának elismeréséül vállalja, hogy a szaküzleteiben történő vásárlásaikhoz az általa forgalmazott eszközök árából 10% kedvezményt biztosít. A kedvezmény feltétele a kamarai tagság igazolása: www.ortoprofil.hu

Oroszlános Borhotel

Az Oroszlános Borhotel (www.oroszlanos.hu) egy hangulatos borvidéki kúria a legszebb tállyai szőlőskertek ölelésében, ahol minden az élet szeretetéről szól: a szőlő, a bor, a finom ételek, a napi feszültségektől mentes pihenés és

a közös élmények jelentik a szálláshely, étterem és közösségi tér alapértékeit.

Választható opciók: 2 éjszaka után + 1 éjszaka ajándék, vagy 2 éjszaka szállás 50% kedvezménnyel, vagy 2 éjszaka szállás 30% kedvezmény + a reggeli ajándékba adjuk A csomag a szabad szobák függvényében foglalható. Foglaláskor kérjük adja meg a kamarai tagkártyája számát!

Opel Wallis

Opel gépjármű vásárlására vonatkozó kedvezményes ajánlatok! A megadott kondíciók 2022. III. negyedévében érvényesíthetők a kamarai tagsági igazolvány bemutatásával bármely magyarországi hivatalos Opel márkakereskedésben.

Sunmed Kft.

A Neotest Kft. jóvoltából a MESZK-tagok nagy kedvezménnyel vásárolhatják meg a fájdalommentesen elvégezhető ScheBo Tumor M2-PK enzimes béldaganatszűrő széket! www.sunmed.hu

Prima-Protetika Kft.

Egészségmegőrző és életvitelt segítő termékek széles választéka. A termékek árából 5% kedvezményt biztosítanak a kamarai tagok számára, amely webáruházunkban is igénybe vehető. A kedvezménytvénybeváltás esetén nem lehet igénybe venni és más kedvezménnyel nem összevonható. A kedvezmény igénybevételéhez szükséges a kamarai tagság igazolása: www.prima-protetika.hu/

eLitMed.hu egészségügyi szakportál

Új megjelenéssel
és kibővült szolgáltatásokkal
várjuk Önt!

- Közel 10 000 teljes cikket tartalmazó adatbázis.
- Mobilon és tableten is könnyen elérhető.
- Cikkeinket terápiás területenkénti válogatásban is olvashatja.
- A böngészési eredményeit tárolhatja.
- Cikkek, közlemények idézését segítő funkció támogatja tudományos, kutatói munkáját.

Az elitmed.hu hiteles, megalapozott, hasznos és naprakész szakmai információkat publikál a gyógyító-megelőző munkáról, a magas színvonalú gyógyításról, a társtudományokról, a kultúráról és művészetről.

Regisztrációt követően a portál tartalma minden orvostudomány iránt érdeklődő számára ingyenesen érhető el.

Az Ön véleménye is nagyon fontos számunkra!
Köszönjük, ha észrevételeit, javaslatait, gondolatait megosztja velünk az elitmed@lam.hu e-mail címen.

Az Év Elhivatott Fiatal
Szakdolgozója 2022:

TÓTH KATALIN BÍBORKA

MESZK 2023 DÍJAK

KERESSÜK A KIEMELKEDŐ KOLLÉGÁKAT!

HATÁRIDŐ: 2023.10.31.

Részletek és ajánlólap:

www.meszk.hu | www.hivatasunk.hu

Év Kiváló
Szakdolgozója

Év Kiváló
Szakdolgozói
Közössége

Év Elhivatott
Fiatal
Szakdolgozója

2023

LÉGY BÜSZKE TE IS A SZAKMÁNKRA

és tegyük láthatóvá a kiváló kollégák munkáját együtt!

Ha ismersz olyan szakdolgozó kollégát vagy szakdolgozói közösséget,
akit munkája, elhivatottsága alapján kiemelkedőnek tartasz, jelöld őket kiemelt díjazásra!

Díjátadó a MESZK-gálán.

